

Türkmenistanyň Prezidenti Serdar BERDIMUHAMEDOW:

– Biz ýurdumyzda öndürilýän harytlaryň daşary ýurtlara iberilýän möçberlerini artdyrmalydyrys. Gzyklanma bildirýän ähli daşary ýurtly hyzmatdaşlarymuz bilen daşary ykdysady gatnaşylarymyzy giňeltmelidir.

Biznes reklama

27.01.2025 Düşenbe №04 (1363). Hepdelik gazet. Möçberi 16 sahypa. 1998-nji ýylyň 17-nji aprelinden bări çykýar. Esaslandyryjysy – Türkmenistanyň Söwda we daşary ykdysady aragatnaşyklar ministrligi. Web: br.com.tm

Türkmenistanyň Ministrler Kabinetiniň mejlisи

24

-nji ýawarda hormatly Prezidentimiz sanly ulgam arkaly Ministrler Kabinetiniň nobatdaky mejlisini geçirdi. Onda ýurdumyzын durmuşyna degişli birnäçe meselelere garaldy.

Ilki bilen, Mejlisiniň Başlygy D.Gulmanova çykyş edip, kanunçylygы kámilleşdirmek

boýunça alnyp barylýan işler barada maglumat berdi.

Ministrler Kabinetiniň Başlygynyň orunbasary H.Geldimyradow «Türkmenistanyň Prezidentiniň ýurdumazy 2022 — 2028-nji ýyllarda durmuş-ykdysady taýdan ösdürmegiň Maksatnamasynadan», «Türkmenistanyň Prezidentiniň obalaryň, şäherceleriň, etraplar-

daky şäherleriň we etrap merkezleriniň ılatyныň ýasaýyş-durmuş şertlerini özgertmek boýunça 2028-nji ýyla çenli döwür üçin Milli maksatnamasynadan», 2025-nji ýylyň Döwlet býujetinden ugur alnyp tayýarlanylýan «Türkmenistany 2025-nji ýylda durmuş-ykdysady taýdan ösdürmegiň we maýa góýum Maksatnamasynyn» taslamasy barada hasabat berdi.

Ministrler Kabinetiniň Başlygynyň orunbasary B.Amanow «Türkmennenebit» döwlet konserninin garamagyndy nebiti gaýtadan işleyän zawodlary döwrebaplasyldyrmak boýunça alnyp barylýan işler barada hasabat berdi.

Ministrler Kabinetiniň Başlygynyň orunbasary T.Atahallyýew oba hojalyk toplumunda we welaýatlarda alnyp barylýan işler barada hasabat berdi.

Ministrler Kabinetiniň Başlygynyň orunbasary B.Annamämmedow «Türkmenistany 2025-nji ýylda durmuş-ykdysady taýdan ösdürmegiň we maýa góýum Maksatnamasynyn» taslamasy barada hasabat berdi.

Ministrler Kabinetiniň Başlygynyň orunbasary N.Atagulyýew dokma senagaty kärhanalarynyň maddy-tehniki üpjüncüligini gowulandyrmak boýunça amala aşyrylýan işler barada hasabat berdi. Bellenilişi ýaly, Dokma senagaty ministrliginiň garamagynda edara-kärhanalarynyň onlarçasy hereket edip, olaryň önumçilik kuwwatyny artdyrmak babatda zerur işler geçirilýär. Sunuň bilen baglylykda, wise-premýer döwlet Baştutanymyzyň garamagyna degişli teklibi hödürledi.

Hormatly Prezidentimiz hasabaty diňläp, ýurdumazy senagat taýdan ösdürmäge görnidirlerinde maksiatnamalaryň üstünlilik durmuşa geçirilýändigini, dokma senagatynyň hem milli ykdysadyýetimiziň ileri tutulýan ugurlarynyň biri bolup durýandygyny belledi. Döwlet Baştutanymyz pudagyň maddy-tehniki binýadyny berkitmek, önumçilik kuwwatyny artdyrmak maksady bilen taýýarlanylýan teklibi makullady we wise-premýere bu ugurda degişli işleri geçirmegi tabşyrdy.

Ministrler Kabinetiniň Başlygynyň orunbasary M.Mämmedowa «Medeniýet hakynda», «Kitaphanalar we kitaphana işi hakynda» Türkmenistanyň Kanunlaryna hem-de beýleki kadalaşdryjy hukuk namalaryna laýyklykda taýýarlanan «Türkmenistanyň kitaphana ulgamyny ösdürmegiň 2025 — 2029-nji ýyllar üçin Döwlet maksiatnamasynyn» taslamasy barada hasabat berdi.

Ministrler Kabinetiniň Başlygynyň orunbasary B.Orazdurdyýewa «Türkmenistanda daşary ýurt dillerini okatmagy kámilleşdirmegiň Konsepsiýasyny» durmuşa geçirerek boýunça ýerine yetirilen işler barada hasabat berdi.

Ministrler Kabinetiniň Başlygynyň orunbasary, daşary işler ministri R.Meredow türkmen halkynyň Milli Lideri, Türkmenista-

nyň Halk Maslahatynyň Başlygy Gurbanguly Berdimuhamedowyň 19-20-nji ýawarda Monako Knýazlygyna amala aşyran saparynyň netijeleri barada hasabat berdi.

«Halkara parahatçılık we ynanyşmak ýyly» diýip yylan edilen 2025-nji ýylda iki ýurduň arasyndaky diplomatik gatnaşylaryny ýola goýulmaga 10 ýyl dolyar. Munuň özi saparyň ähmiyetini has-da artdyrýär. Sunuň bilen baglylykda, Monakonyň Türkmenistanyň Birleşen Milletler Guramasynda ählumumy parahatçılıgyny we durnukly ösişin bähbidine öne sürüän başlangıçlaryny yzygiderli goldap gelýändige bellenildi.

Türkmenistanyň Halk Maslahatynyň Başlygy Gurbanguly Berdimuhamedowyň 20-nji ýawarda Monakonyň Szazadasy Alber II bilen geçirilen duşuşygynda ikitaraplaýyn gatnaşylaryň ile ri tutulýan ugurlary, ählumumy gün tertibiniň möhüm meseleleri ara alnyp maslahatlaşyldy. Şunda taraplaryň özara hyzmatdaşlygy, şol sanda abraýly halkara guramalaryň çäklerindäki gatnaşylary giňeltmäge ygrarlydygy tassyklanyldy. Şeýle hem Birleşen Milletler Guramasyň Baş Assambleýasynyň Türkmenistanyň başlangıjy bilen 2025-nji ýyly «Halkara parahatçılık we ynanyşmak ýyly» diýip yylan etmek hakynda kabul eden Kararnamasyna üns çekildi. Onuň çäklerinde birnäçe iri çäreleri geçirmek meýileşdirilýär. Sunuň bilen baglylykda, Gahryman Arkadagymyz Halkara parahatçılık we ynanyşmak ýylyna hem-de Türkmenistanyň Bitaraplygynyň 30 ýylligyna bagışlanıp geçiriljek halkara foruma gatnaşmak üçin Szazada Alber II-ni Ağabada çagyrdy. Çäklyk hoşallyk bilen kabul edildi.

Hormatly Prezidentimiz hasabaty diňläp, ýurdumazyň dünýä döwletleri, şol sanda Monako Knýazlygы bilen ikitaraplaýyn hyzmatdaşlygy ösdürmäge uly ähmiyet berýändigini, ony has-da giňeltmek üçin uly mümkünçilikleriň bardygyny belledi. Sunuň bilen baglylykda, bu döwlet bilen özara bähbitli gatnaşylary ilerletmek boýunça degişli işleri alyp barmagyň zerurdwygы nygtaldy.

Wise-premýer, daşary işler ministri R.Meredow hasabaty dowam edip, diplomatik gulugyň hukuk esaslaryny kámilleşdirmek we Türkmenistanyň halkara hyzmatdaşlygynyň şertnama-hukuk binýadyny mundan beýlak-de ösdürmek boýunça alnyp barylýan işler barada aýtdy. Bu ugurda kanunçylygы kámilleşdirmek üçin yzygiderli çäreler görülýär. Sunuň bilen baglylykda, döwlet Baştutanymyzyň garamagyna Türkmenistanyň halkara guramalaryň ýanındaky hemišelik wekilhanalary hakynda we Türkmenistanyň daşary ýurt döwletlerindäki diplomatik wekilhanasyň ýanyndaky metbugat ataşesi hakynda Düzgünnamalary, şeýle hem Türkmenistanyň Döwlet protokolynyň tejribesiniň Dessuryny işläp taýýarlamak barada teklipler hödürlenildi.

(Dowamy 2-nji sahypada)

Türkmenistanyň Prezidenti Aziýanyň Olimpiýa Geňeşiniň Baş direktoryny kabul etdi

23

-nji ýawarda hormatly Prezidentimiz Aziýanyň Olimpiýa Geňeşiniň Baş direktory, Sportuň suwdaky görnüşleri boýunça bütindünýä guramasynyň prezidenti Huseýn Al-Musallamy kabul etdi.

Myhman wagt tapyp kabul edendigi üçin döwlet Baştutanymyza hoşallyk bildirip, Aziýanyň Olimpiýa Geňeşiniň Türkmenistanyň sporuň ösdürmek boýunça tagallalaryna ýokary baha berýändigini belledi. Şeýle hem ol Olimpiýa hereketini ösdürmäge, halkara derejeli türgenleri yetişdirmäge berýän goldawlary üçin hormatly Prezidentimize hoşallygyny beýan etdi.

Döwlet Baştutanymyz Aziýanyň Olimpiýa Geňeşiniň Baş direktoryny mähirli mübärekälp, onuň saparynyň Türkmenistan bilen bu düzüniň arasyndaky hyzmatdaşlygy mundan beýlak-de ösdürmäge itergi berjekdigini belledi. Duşuşygyň dowamynda nygtalyşy ýaly, bedenterbiýäni we sporty ösdürmek, bu ugurda giň halkara hyzmatdaşlygy alyp barmak ýurdumazyň döwlet syýasatynyň ileri tutulýan ugurlarynyň biridir. Türkmenistan Olimpiýa hereketiniň belent ynsanperwer ýörelgelerine ygrarly bolmak bilen, sport ulgamynda sebit we halkara hyzmatdaşlygy ösdürmek ugrünä çykyş edip, bu babatda anyk çäreleri durmuşa geçirir. Ýurdumyz Halkara Olimpiýa Komiteti, Aziýanyň Olimpiýa Geňeşesi,

yöritleşdirilen federasiyalar we beýleki abraýly halkara guramalar bilen hyzmatdaşlyk edýär. Bu bolsa Türkmenistanda sport diplomatiýasynyň giňden goldanylýandygynyň aýdyň güwäsidiř. Ýurdumyzda Ýapık binalarda we söweş sungaty boýunça V Aziýa oýunlarynyň, Beýik Üypek ýolynyň ugry boýunça «Amul — Hazar 2018» halkara awtorallisiniň, Agyr atletika boýunça dünýä çempionatynyň üstünlilik geçirilendigi muňa mysal hökmünde görkezildi.

Şeýle hem 2018-nji ýylda Birleşen Milletler Guramasyň Baş Assambleýasynyň Türkmenistanyň başlangıjy bilen her ýylyň 3-nji iýunyny «Bütindünýä welosiped günü» diýip yylan etmek barada kabul eden Kararnamasynyň ähmiyeti nygtaldy.

Söhbetdeşler Türkmenistanda sportuň suwdaky görnüşlerini ösdürmegiň meselelerini alyp maslahatlaşdylar.

Duşuşygyň ahyrynda döwlet Baştutanymyz Serdar Berdimuhamedow Türkmenistan bilen Aziýanyň Olimpiýa Geňeşiniň arasyndaky hyzmatdaşlygy has-da ösdürmäge goşyan uly şahsy goşandy hem-de bu ugurda ýurdumazyň başlangıçlaryna hemiše goldaw berýändigi üçin Aziýanyň Olimpiýa Geňeşiniň Baş direktory, Sportuň suwdaky görnüşleri boýunça bütindünýä guramasynyň prezidenti Huseýn Al-Musallama minnetdarlyk bildirip, oňa berk jan saglyk, alyp baryan işlerinde üstünlikleri arzuw etdi.

(TDH)

Syýasat

RESMI

TÜRKMENISTANYŇ KITAPHANA ULGAMYNY ÖSDÜRMEGIŇ 2025 – 2029-NJY ÝYLLAR ÜÇİN DÖWLET MAKSATNAMASY TASSYKLANYLDY

Berkarar döwletiň täze eýyamnyň Galkynyş döwründe türkmen halkynyň ruhy baýlygy bolan milli neşirönümleriniň, kitaplaryň häzirki zaman şertlerinde goralyp saklanmagyny üpjün etmek, halkymyzyň kitaba, okamaga höwesini artdyrmak we ýurdumyza kitaphana işini has-da kämilleşdirmek maksady bilen, şeýle hem «Medeniyet hakynda», «Kitaphanalar we kitaphana işi hakynda» Türkmenistanyň Kanunlaryna laýyklykda, Türkmenistanyň Prezidenti Karara gol çekdi. Resminama bilen, Türkmenistanyň kitaphana ulgamyny ösdürmegiň 2025 – 2029-njy ýyllar üçin Döwlet maksatnamasy hem-de şu Maksatnamany amala aşyrmak boýunça ýeritilmeli çäreleriň Meýilnamasy tassyklanyldy.

Degişli ministrliliklere, pudaklaýın dolandyryş edaralaryna, welaýatlaryň hem-de Aşgabat we Arkadag şäherleriniň häkimliklerine Maksatnamany amala aşyrılmagyň üpjün etmek tabşyryldy.

(TDH).

BIRŽA SÖWDALARY

TÜRKMENISTANYŇ DÖWLET HARYT-ÇIG MAL BIRŽASYNÝŇ GEÇEN HEPDEDÄKİ SÖWDALARY

Türkmenistanyň Döwlet haryt-çig mal biržasynyň geçen hepdedäki söwdalarynda geleşikleriň 17-si hasaba alyndy.

Daşary ýurt walýutasyna Birleşen Arap Emirlüklerinden, Gyrgyz Respublikasyndan we Türkiederden gelen telekeçiler «Türkmenhimiýa» döwlet konserninde öndürilen «B» markaly karbamidi satyn aldylar. Şeýle-de Dokma senagaty ministrliginiň kärhanalarynda öndürilen dürlü görnüşli dokma önümleri satyldy. Geleşikleriň jemi bahasy 18 million 21 mün 200 amerikan dollarystan gowrak boldy.

Ýurdumyzyň telekeçileri içerkى bazar üçin jemi bahasy 38 million 303 müň 900 manatlyk bolan «Türkmennebit» döwlet konserninde öndürilen nebit bitumyny, polipropileni we dürlü görnüşli dokma önümlerini satyn aldylar.

«Türkmenaragatnaşyň agentliginiň «Türkmenpoçta» poçta aragatnaşyň kompaniyasyny Bütindünýä poçta birleşiginiň halkara sanly ulgamyna birikdirmek meýilleşdirilýär. Bu poçta alyş-çalyş amallarynyň halkara derejede bäsdeşlige ukypliylygyny ýokarlandyrmagá we elektron söwdany ösdürmäge ýardam eder.

br.com.tm

Türkmenistanyň Ministrler Kabinetiniň mejlisи

(Başlangyjy 2-nji sahypada).

Garaşsyzlyk ýýllarynda Türkmenistan bilen dünyä ýúrtlarynyň arasynda dürlü ugurlarda ikitaraplayý we köptaraplayý şertnamalaryň müñlercesine gol çekildi. Häzirki wagtda ýurdumyz dünyäniň 156 döwleti bilen diplomatik gatnaşylary ýola goýdy. Şunuň bilen baglylykda, Türkmenistanyň Prezidentiniň daşary ýurt döwletlerine we daşary ýúrtlaryň döwlet Baştutanalarynyň ýurdumya ýokary derejedäki saparlarynyň çäklerinde gol çekiljeş resminamalaryň taslamalaryny taýýarlamak boýunça degişli işleri alyp barmak teklip edilýär. Şeýle-de dürlü ugurlarda ikitaraplayý we köptaraplayý döwletlara, hökümetara, pudagara resminamalaryň taslamalaryny taýýarlamagy işeňleşdirmek göz özünde tutulýar. Mundan başga-da, parlamentara gatnaşylaryny hukuk esaslaryny kämilleşdirmek baradaky teklip beýan edildi. Şundan ugur alyp, şu ýylyň fewralynda degişli meseleler boýunça pudagara iş duşuşygyny geçirimek teklip edilýär.

Hormatly Prezidentimiz hasabaty diňläp, ýurdumyzyň diplomatičkullugynyň esasy wezipesiniň dünyä döwletleri we halkara guramalar bilen özara hyzmatdaşlygы ýola goýmakdan ybaratdygyny, şoňa görä, onuň hukuk esaslaryny kämilleşdirmegi dowam etdirmegi möhümündigini belledi.

Şeýle hem döwlet Baştutanyň ýurdumyzyň halkara hyzmatdaşlygynyň şertnamala-hukuk binýdyna mundan beyläk-de pugtalandyrmak boýunça degişli işleri geçirmeğи wajypdygyny nygtap, bu ugurda taýýarlanylan teklipleri makullap, wise-premýer, daşary işler ministrine degişli işleri geçirmeğи tabşyrdy.

Ministrler Kabinetiniň ýanyndaky Ulag we kommunikasiýalar agentliginiň Baş direktory M.Çakyýew aragatnaşyň pudagyna ýöritleşen halkara guramalar bilen sanly ulgamlary ösdürmek boýunça hyzmatdaşlygы pugtalandyrmak babatda alnyp barylýan işler barada hasabat berdi. Bellenilişi ýaly, Türkmenistan 1993-nji ýyldan bari, Bütindünýä poçta birleşiginiň agzasy bolup durýar. Bu gurama tarapyndan halkara poçta alyş-çalyş amallaryny yeňilleşdirmek üçin ähli poçta operatorlary tarapyndan «International Postal System» (IPS) atly sanly ulgamyň ulanyllygы göz özünde tutulan. Ulgam poçtanyn dessin dolandyrmaga we elektron maglumatlary alyşmaga mömkinçilik berýän programma üpjünçiliklerini özünde jemleýär. Ýurdumyzyň bellenilen poçta operatorlaryny ulgama birikdirilmegi onuň halkara derejede bäsdeşlige ukypliylygyny ýokarlandyrmagá we elektron söwdany ösdürmäge ýardam eder. Şunuň bilen baglylykda, agentligiň

ýolbaşçysy döwlet Baştutanyň ýaramagyna degişli teklibi hödürledi.

Hormatly Prezidentimiz hasabaty diňläp, ýurdumyzyň aragatnaşyň pudagyna sanly ulgamy ösdürmäge uly üns berilýändigini, bu ugurda halkara guramalar, şol sanda Bütindünýä poçta birleşigi bilen özara bähbitli hyzmatdaşlygы alnyp barylýandygyny belledi. Poçta hyzmatlaryny halkara talaplara laýyk getirmek, hünärmenleriň hünär derejesini ýokarlandyrmak üçin sanly ulgamyň mömkinçiliklerinden peýdalananmok möhüm bolup durýar diňip, döwlet Baştutanyň aytdy we «Türkmenaragatnaşyň agentliginiň «Türkmenpoçta» poçta aragatnaşyň kompaniyasyny Bütindünýä poçta birleşiginiň halkara sanly ulgamyna birikdirmek baradaky teklibi makulady hem-de agentligiň ýolbaşçysyna bu ugurda degişli işleri geçirmeğи tabşyrdy.

Mejlisde döwlet durmuşyna degişli başgada birnäçe möhüm meselelerde garaldy we olar boýunça degişli çözgütlər kabul edildi.

Hormatly Prezidentimiz Ministrler Kabinetiniň sanly ulgam arkaly geçirilen mejlisini jemläp, oňa gatnaşanlara berk jan saglyk, maşgalada abadançyllygyny, berkarar Watanymyzyň gülläp ösmeği ugurunda alyp barýan işlerinde uly üstünlikleri arzuw etdi.

(TDH-niň maglumatlary esasynda taýýarlandy).

Türkmen halkynyň Milli Lideri Monako Knýazlygyna saparyny amala aşyrdy

19 — 21-nji ýanwar aralygynda Türkmenistanyň Halk Maslahatynyň Başlygy, türkmen halkynyň Milli Lideri Gurbanguly Berdimuhamedow Monako Knýazlygyna saparyny amala aşyrdy.

Türkmen halkynyň Milli Lideri, Türkmenistanyň Halk Maslahatynyň Başlygy Gurbanguly Berdimuhamedowyň Monako saparynyň döwlynyň 20-nji ýanwarda Monako Knýazlygynyň Szazadasy Alber II bilen duşuşyk geçirildi.

Mälim bolsy, Türkmenistan bilen Monakonyň arasynda diplomatik gatnaşyklar 2015-nji ýylda ýola goýuldı. Döwletimiziniň hemisikel Bitaraplygynyň sanly 30 ýylligы bellenilýän şu ýlda ýurtlarymyzý arasyndaky diplomatik gatnaşyklara 10 ýyl dolár. Şunuň bilen baglylykda, Türkmenistanyň Birleşen Milletler Guramasında ählumumy parahatçyllygы we durnukly ösüşün bähbidine öne sürýän başlangyçlaryny Monakonyň yzygiderli goldap gelýändigini bellemek gerek.

Alber II türkmen halkynyň Milli Liderini mübärekälp, Monako gelmäge çakylygy kabul edendigi üçin hoşallyk bildirdi hem-de Türkmenistanyň ählumumy gün tertibiniň meselelerini çözmeke başlangyç orny eyeleýändigini, munuň bolsa iki ýurduň arasyndaky dialogy özara bähbitilik we uzak möhletleyinlik esasynda işeňleşdirmek üçin möhüm şert bolup durýandygyny belledi.

Sonra duşuşyk iki ýurduň wekiliyetleriniň gatnaşyglynyň giňişleýin düzümde dowam etdi.

Monako Knýazlygynyň Szazadasy Alber II belent mertebeli myhmany hem-de ýurdumyzyň wekiliyetini mähirli mübärekälp, çakylygy kabul edip, sapar bilen gelendigi üçin Gahryman Arkadagymyz yene-de bir gezek hoşallyk bildirdi hem-de Monakonyň Türkmenistan bilen hyzmatdaşlygы ösdürmäge uly ähmiyet berýändigini belledi.

Milli Liderimiz Szazada Alber II-ä Monako Knýazlygyna gelmäge çakylygy hem-de türkmen wekiliyetine bildirilen myhmansöýerlik we hormat üçin minnetdarlygyny beýan edip, hormatly Prezidentimiziň salamyny, hormat goýýandygы baradaky sözlerini ýetirdi. Gahryman Arkadagymyz 2015-nji ýylyň aprelinde Koreýa

Respublikasynda Bütindünýä suw forumynyň çäklerinde Szazada Alber II bilen geçiren duşuşygyny ýakymly duýgular bilen ýatlaýandygyny, onuň örän peýdaly bolup, netijeli pikir alyşmaga mömkinçilik berendigini belledi.

Milli Liderimiz Türkmenistanyň dürlü ýyllarda Birleşen Milletler Guramasında öne süren halkara başlangyçlaryny goldaýandygы üçin Monako Knýazlygyna minnetdarlyk bildirip, munuň ählumumy ösüşün möhüm meselelerine iki ýurduň garayfıslarynyň menzeşdigini görkezýändigini, özara dünişünmäge, hyzmatdaşlygы ilerletmäge ýardam edýändigini belledi. Şunuň bilen baglylykda, Gahryman Arkadagymyz Birleşen Milletler Guramasyny Baş Assambleýasyny Türkmenistanyň başlangyjy bilen 2025-nji ýyly «Halkara parahatçyllyk we ynanyşmak ýyly» diňip yylan etmek hakynda Kararnamasyna ünsi çekip, ýurdumyza tarapyndan bu döwürde dünyä syásatynynda parahatçyllyk ýörelgeleriniň ornaşdyrylmagyna, dartgynlylygы peseltmek üçin şartları döretmäge, möhüm meseleleri çözmeke jogapkärlı hem-de netijeli cemeleşmelere geçmäge gönükdirilen birnäçe wekilçilikli halkara forumlaryň geçirilejekidigini aýtdy hem-de pursatdan peýdalanyap, Szazada Alber II-ni Halkara parahatçyllyk we ynanyşmak ýylyna bagyşlanan foruma gatnaşmak üçin Aşgabada çağyrdy. Gahryman Arkadagymyz bu forumyň Türkmenistanyň Bitaraplygynyň 30 ýylligы mynasybetli geçirilejekidigine ünsi çekip, türkmen halkynyň gadyrly we hormatly myhmanlarynyň hatarynda Szazada Alber II-ni görmäge şat boljakdygyny aýtdy.

Szazada Alber II çuň manlyň çykyşy hem-de öne süren teklipleri üçin Gahryman Arkadagymyz haşolygyny beýan edip, ikitaraplayý hyzmatdaşlygыň üstünlikli ösdüriljelekigine ynam bildirdi.

Sonra Gahryman Arkadagymyz we Szazada Alber II resmi wekiliyetleriň azgalary bilen tanşydarlar. Türkmen halkynyň Milli Lideri, Türkmenistanyň Halk Maslahatynyň Başlygy Gurbanguly Berdimuhamedow Monakonyň Szazadasyny köşgünüň Hormatly myhmanlar kitabynda ýadýgälik ýazgy galdyrdy.

Günün ikinji ýarymynda Milli Liderimiz Mo-

nakonyň Okeanografiýa muzeýine baryp gördi. Bu ýerde türkmen halkynyň Milli Lideri mähirli garşylyndy.

...Gahryman Arkadagymyz muzeýiň ýolbaşçylaryna işlerinde üstünlikleri arzuw edip, bu ýerden Nissa şäheriniň Halkara howa menziline ugrady. Bu ýerde Milli Liderimiz Monte-Karlodaýy halkara sirk sungaty festiwalynda çykyş eden «Galkynyş» milli at üstünäki oýunlar toparynyň azgalary bilen duşusdy.

Hormatly Arkadagymyz Monakoda saparda bolýan günlerinde at üstünäki oýunlar topary halkara sirk festiwalynda üstünlikli çykyş edip, Altyn baýraga we beýleki ýörte bayraklara mynasp boldy.

Nytgalyşy ýaly, «Galkynyş» topary birnäçe ýyläp Monte-Karlodaýy geçirilýän halkara sirk sungaty festiwalynda gatnaşyp, onda ýeňiš gazanmagyň arzuwynda bolupdy. Bu gün bolsa yzygiderli yhlasıň, ırıgsız türgenlesgiň netigesinde şol arzuw hasyl boldy hem-de Türkmenistanyň ýaşyl tugy belentde parladyldy.

P.Baýramdurdyýew pursatdan peýdalanyap, topary ähli azgalarynyň adyndan Milli Liderimizi hem-de Arkadagly Gahryman Serdarymyzy gazaňyan ýeňiš bilen tüýs ýürekden gutlady hem-de hoşsallyklaryny beýan etdi.

Gahryman Arkadagymyz «Galkynyş» milli at üstünäki oýunlar toparynyň azgalaryny gazaňyan ajaýyp ýeňiš bilen ýene-de bir gezek gutlady hem-de olara üstünlikleri arzuw etdi.

Şeýle hem türkmen halkynyň Milli Lideri, Türkmenistanyň Halk Maslahatynyň Başlygy Gurbanguly Berdimuhamedow Monako Knýazlygyna saparynyň çäklerinde 21-nji ýanwarda «Buig» kompaniyasynyň ýolbaşçysy Marten Buig bilen duşusdy. Türkmen halkynyň Milli Lideri, Türkmenistanyň Halk Maslahatynyň Başlygy Gurbanguly Berdimuhamedowyň «Galakynyş» milli at üstünäki oýunlar toparynyň azgalary bilen duşusdy.

Türkmen halkynyň Milli Lideri, Türkmenistanyň Halk Maslahatynyň Başlygy Nissa şäheriniň Halkara howa menzilinden Watanymyza ugrady.

(TDH-niň maglumatlary esasynda taýýarlandy).

Biznes reklama

br.com.tm

HALKARA HYZMATDAŞLYK

2024-nji ýylda Türkmenistan bilen Ýewropa Bileleşiginiň arasyndaky hyzmatdaşlygyň netijelerine we 2025-nji ýylda bilelikdäki işleriň geljegine bagışlanan metbugat maslahaty

24-nji ýanwarda Türkmenistanyň DIM-inde 2024-nji ýylda Ýewropa Bileleşigi bilen Türkmenistanyň arasyndaky hyzmatdaşlygyň netijelerine we 2025-nji ýylda bilelikdäki işleriň geljegine bagışlanan metbugat maslahaty geçirildi.

Duşusyga Türkmenistanyň ministrlilikleriniň we pudak edaralarynyň, ÝB-niň Türkmenistandyk wekilhanasynyň hem-de ÝB-niň taslamalarynyň, daşary ýurt we ýerli köpçülükleyin harbar beriş serişdeleriniň wekilleri gatnaşdylar.

Türkmenistanyň daşary işler ministriň orunbasary M.Bäßimowa öz çykyşnda Türkmenistanyň ÝB bilen syásydiplomatik, söwda-ykdysady, medeniynsanperwe ugurlardaky hyzmatdaşlygyň uly ähmiyet berilýändigini nygtady.

Ýokary derejede geçirilýän yzygiderli duşuşylaryň we gepleşikleriň ugurlaryň giň toplumy boýunça hyzmatdaşlygyň giňeldilmegine hem-de pugtalandyrylmagyna goşant goşyandagy bellenildi.

Çäräniň dowamynnda Türkmenistan bilen ÝB-niň arasyndaky köpugurly hyzmatdaşlykda yetilen sepgitlere üns çekildi. Ol geçen 30 ýylyň içinde yzygiderli we netijeli ösdürildi.

ÝB bilen köp ýyllaryň dowamydaky hyzmatdaşlygyň hereket edyän taslamalaryň, maksatnamalaryň, hususan-da, «Ýewropa Bileleşigi — Türkmenistan» bilelikdäki komitetiniň, parlamentara dialogynyň, adam hukuklary boýunça dialogynyň, daşary syásat edaralarynyň arasyndaky geňleşmeleriniň çäklerinde yzygiderli ilerledilýändigi nygtaldy.

Duşusygyň barşında «Merkezi Aziya — Ýewropa Bileleşigi» hyzmatdaşlyk formaty gatnaşylary giňeltmekde möhüm gurallaryň biri hökmünde bellenildi. Onuň çäklerinde söwda-ykdysady gatnaşylary, ulag, sanlyashedyrma, ekologiya we energetika pudagyndaky hyzmatdaşlygy, şeýle hem medeni-ynsanperwe ulgamynda, şol sanda bilim we saglygy goraýyş pudaklyndaky hyzmatdaşlygy pugtalandyrmaga gönükdirilen maksatnamalar we taslamalar üstünlilik durmuşa geçirilýär. Şeýle hem sebitara syásy dialog we hyzmatdaşlyk, söwda-ykdysady gatnaşylary giňeltmek, energetika, howanyň úýtgemegine garşy bitarap ykdysadyň eti we umumy howpsuzlyk meselelerini çözümkä ýaly möhüm ugurlary öz içine alýan Merkezi Aziya bilen ÝB-niň arasyndaky gatnaşylary çuňlaşdırmaçmak üçin Bilelikdäki ýol kartasynyň ähmiyeti beýan edildi.

Metbugat maslahatyna gatnaşyjylar gazanylan iştünlikler we geljekki hyzmatdaşlygyň mümkünçilikleri barada pikir alyşdylar.

Aýna SÄTGELDİÝEW, Türkmenistanyň Daşary işler ministrliginiň Halkara gatnaşylary institutynyň mugallymy.

GÜMRÜK GULLUGY

Şu günleriň gürrüni

Döwlet gümrük gullugynda täze Gözegçilik-seljeris merkezi açyldy

Watan goragçylarynyň giňi mynasybetli ýurdumazyň toý-baýramlara eýe bolýan ajaýyp pur-satlarynda açylyş dabalary, baýramçylık çäreleri ýurdumazyň ähli ýerlerini gurşap alýar. Şeýle ajaýyp günlerde Döwlet gümrük gullugyň merkezi edarasında täze döredilen Gözegçilik-seljeris merkezinin açylyp ulyalymaga berilmegi hem-de Hormatly Belent Serkerdebaşymyzyň adyndan Döwlet gümrük gullugyň Aşgabat we Arkadag şäheriniň hem-de welaýatlaryň gümrük-hanalaryna gulluk awtoulaglaryny açalaralarynyň dabaraly ýagdaýda gowşurylmagy gümrükçi harby gullukçylaryň buýsançly başlaryny görge ýetirdi.

Bu görnişler bolsa, Türkmenistanyň gümrük edaralaryny ösdürmegiň 2022 — 2028-nji ýyllar üçin Maksatnamasynyň çäklerinde Döwlet gümrük gullugyň düzümleriniň maddy-enjamlaýyn bin-yadynyň has-da pugtalandyrylyp, harby gullukçylaryň iş we ýasaýyş-durmuş şertleriniň yzygiderli ýokarlandyrlyandygy, sanly ulgamyň mümkünçiliklerinden giňden peýdalanylýandygy, ýurdumyzda gümrük işiniň döwrün ösyan talaplaryna laýyk getirilip, yzygiderli kámilleşdirilýän-diginini aýdyň subutnamasydy.

Döwlet gümrük gullugyň merkezi edarasında täze döredilen Gözegçilik-seljeris merkezi ýurdumazyň gümrük edaralarynda alnyp barylýan işlere gözegçilik etmäge, gümrük serhedinden geçirilýän harytlara we olar babatdaky maglumatlary toplamaga, seljermäge, rentgen-gözegçilik enjamlaryny ulanmak arkaly dogry çözütləriň dessine kabul edilmegini guramaga, serhetýaka gümrük nokatlarynyň, şol sanda Türkmenbaşy halkara deňiz portunyň hem-de ýurdumazyň howa menzilleriniň işine hakyky wagt tertibinde gözegçilik

etmäge we utgaşdyrmaga, gümrük kanunuçlygynyň bozulmagynyň töwekgelçiliklerini seljermäge, dolandyrmaga, geoýerleşisini anyklaýan ulgamyň ulanylasmag bilen, halkara ýük dasamalaryny amala aşyrýan awtoulag serişdeleriniň ýurdumazyň çägi boýunça hereketine gözegçilik etmäge, harytlar we ulag serişdeleri gümrük serhedinden geçirilende, ytyýarlan-dyrys we rugsat beris düzgünleriniň berjäy edilişine gözegçiliği ytyýarly guramaga doly mümkünçilikler döredilen. Munuň özi ýurdumazyň gümrük nokatlaryndaky işlere merkezleşdirilen tertipde doly gözegçilik etmäge mümkünçilik döredýär. İş tertibi gije-gündüzleýin alnyp baryljak bu Gözegçilik-seljeris merkezi ýurdumyzda gümrük işini milli kanunçlygymza we dünyä ülňülerine laýyklykda guramaga uly şert berer.

Döwlet gümrük gullugyň merkezi edarasında täze döredilen Gözegçilik-seljeris merkezinin açylyp ulyalymaga hem-de Hormatly Belent Serkerdebaşymyza alydýarys!

degisi çözügtleri gysga wagtda çykarma-ga hem-de halypa gümrük işgärleri bilen goni aragatnaşykdä tejribe alyşmaga hem oňaýly täsir eder.

Döwlet gümrük gullugyň Gözegçilik-seljeris merkezinin açylypmagy bilen birlikde, Gullugyň düzümlerine Hormatly Belent Serkerdebaşymyzyň adyndan täze döwrebat gulluk awtoulaglary hem da-baraly ýagdaýda gowşuryldy. Bu pursatlar merdana gümrükçileriň buýsançly başla-ryny görge ýetirdi. Bu gulluk awtoulaglarynda ähli mümkünçilikler, şertler dolulygyna göz öňüne tutulan. Täze gulluk awtoulaglaryny sowgat berilmegi, Döwlet gümrük gullugyň garamagydaky gümrükhanalarynda hereket edyän Mobil toparynyň işini has-da ýokarlandyrmaga, sazlaşyklı işleri alyp barmaga uly itergi berer.

Ýurdumazyň gümrük edaralaryny hem-metraplaysyň ösdürmek babatda amala aşyrýan beýik işleri üçin Gahryman Arkadagymyza hem-de Hormatly Belent Serkerdebaşymyza alkyşlar alydýarys!

Toýmyrat AMATDYÝEW, Türkmenistanyň Döwlet gümrük gullugyň harby gullukçysy, kapitan.

Eýran Yslam Respublikasynyň Gümrük edarasynyň wekilleri Aşgabatda saparda boldular

Yakınnda Eýran Yslam Respublikasynyň Gümrük edarasynyň wekiliyeti iş sapary bilen Aşgabat şäherine geldi. Saparyň maksady ikitaraplaýyn hyzmatdaşlygy ösdürmek we kabul edilen meýilnamany ýerine ýetirmekden ybarat boldy.

Goňşy döwletiň gümrük edarasynyň wekilleriniň iş saparynyň dowamynnda Döwlet gümrük gullugyň merkezi edarasında ikitaraplaýyn iş duşuşylary we döredilen mümkünçilikler boýunça tanyşlyklar boldy. Duşuşynda iki ýurdun Gümrük gulluklarynyň 2024-nji ýyldaky hyzmatdaşlygyň netijeleri, Howdan-Bajgyran, Artyk-Lotfabad we Sarahs-Sarahs gümrük nokatlarynda özara hereketleriň meseleleri ara alnyp maslahatlaşyldy. Şeýle-de iki ýurdun arasyndaky yük dolanyşgynyň möçberini artdyrmagyň mümkünçilikleri, gümrük gözegçiliğiniň netijeliliği hem-de harytlar babatunda gümrük kadalarynyň bozulmalaryna garşy görseň meseleleri ara alnyp maslahatlaşyldy.

Duşusynda taraplar Ytyýarly ykdysa-ny operatorlar babatunda hyzmatdaşlygy ösdürmek, iki tarapdaky daşary ykdysady

işine gatnaşyjylar üçin gümrük kadalary barada okuň çärelerini geçirmek barada pikir alyşdylar.

Eýran Yslam Respublikasynyň Gümrük edarasynyň wekiliyeti Türkmenistanyň Döwlet gümrük gullugyň merkezi edarasında täze döredilen Gözegçilik-seljeris merkezi bilen hem ýakyndan tanyşmaga şert döredildi. Myhmanlaryň bu sapary iki ýurdun gümrük edaralarynyň arasyndaky hyzmatdaşlygy ýokarlandyrmaga uly itergi berer.

Ýazly EKÄÝEW, Türkmenistanyň Döwlet gümrük gullugyň harby gullukçysy, uly leýtenant.

Milli mertebe

br.com.tm

HALKARA GATNAŞYKLAR

Monako – 2025-nji ýylda dünýäniň sport paýtagty

Türkmen halkynyň Milli Lideri, Türkmenistanyň Halk Maslahatynyň Başlygy Gurbanguly Berdimuhamedow Monako Knýazlygyna saparynyň dowamynnda 20-nji ýanwarda Şazada Alber II bilen duşuşyk geçirdi. Duşuşygyň barşynda türkmen halkynyň Milli Lideri sporty geljegi uly ugurlaryň hatarynda kesgitledi. Gahryman Arkadagymyz Şazada Alber II-niň sport hereketiniň we giň halkara hyzmatdaşlygyny ösdürilmeginiň tarapdarydygyny, onuň tagallalary bilen Monako Knýazlygynyň 2025-nji ýylda «Dünýäniň sport paýtagty» diýen hormatly ada eýe bolandyggyny nygtady hem-de bu möhüm ugurdaky tagallalary birleşdirmek üçin ýurtlarymzda bar bolan mümkinçilikleri we tejribeni sporty ösdürmek babatda utanmagy teklip etdi.

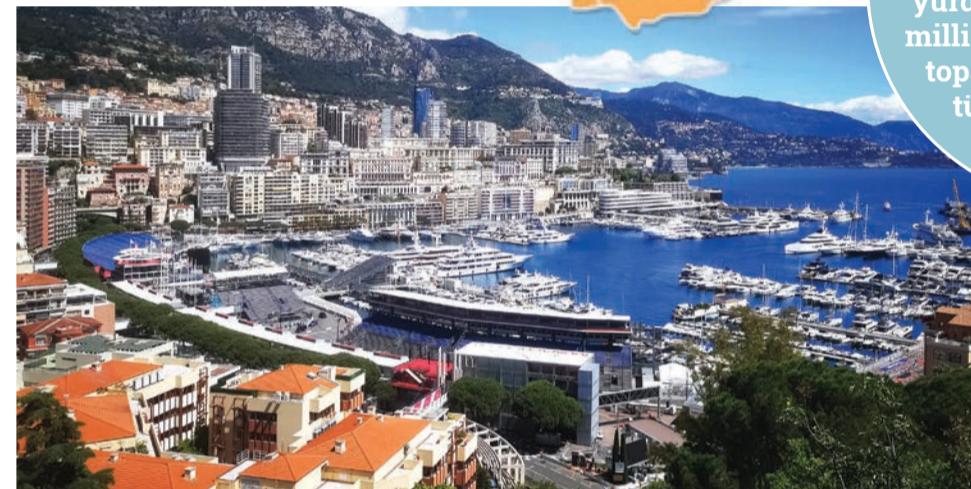
«Galkynyş» milli at üstünäktyk oýunlar toparynyň 17 – 26-nji ýanwar aralygynda Monako Knýazlygynyň paýtagty Monte-Karloda geçirilen 47-nji halkara sirk sungaty festiwalynda üstünlikli çykyş edip, Altyn bayraga we beýleki ýörte bayraklara mynasyp bolandyggы baradaky hoş habar şanly ýylda buýsanjymyzy has-da artdyrdy.

Gahryman Arkadagymyz sportuň Ýer yüzündede parahatçyligы we ynanyşmagy pugtalandyrmakdaky möhüm ornuna ünsi çekdi. 1894-nji ýylda häzirki zaman Olimpiýa oýunlaryny esaslandyrıran Pýer de Kubertenňi parahatçyligы, döredijiliğи, ösüşiň, şatlygыň we sagdyn durmuş ýörelgeleriniň, ýenše bolan ymtylmanyň nyşany hökmünde «Sport — dünýäniň parahatçyligы» diýen jümlesiň hemmeleri ruhubetligé çağyrýandygyny nygtady.

Türkmenistan bilen Monakonyň arasynda diplomatik gatnaşyklaryň ýola goýulmagyna 10 ýyl dolýan Halkara parahatçylık we ynanyşmak ýylynda türkmen halkynyň Milli Lideriniň bu ýurda sapary iki ýurduň arasynda dürli ugurlar bilen birliske, sport hyzmatdaşlygyny ösdürmekde möhüm tapgyr boldy.

Monako Knýazlygynyň 2025-nji ýylda «Dünýäniň sport paýtagty» diýilip yylan edilmegi bu ýurduň sportda we ony ähli derejelerde ösdürmäge goşan goşandynyň halkara derejede ykrar edilmesidir. Geçen ýyl Yewropa parlamentiniň Brüsseldäki dabarasında Yewropanyň sport paýtagtlarynyň we şäherleriniň birleşiginiň (ACES) baýdagы Monako Knýazlygynyň wekiline gowşuryldy. Knýazlyk bu derejäni Bolgariýanyň 2024-nji ýylda dünýäniň sport paýtagty bolan Sofiya şäherinden kabul etdi.

Türkmenistanda bolşy ýaly, dostlukly ýurtda hem sporta diňe bir ýokary netijeleri, üstünlikleri gazañmagyň guraly hökmünde däl-de, eýsem, parahatçyligы, durnukly ösüsi we durmuş sazlaşyklılygyny gazañmagyň kuwwaty hökmünde baha berilýär.

Dana hakda dürdäne

Sözüň gudratyndan bina bolan edebi mirasy bilen dünýäniň akyldary derejesine mynasyp bolan Magtymguly Pyragynyň doglan gününüň 300 ýyllyk toýy mynasibetli «Pähim-paýhas ummany Magtymguly Pyragy ýylynda» Gahryman Arkadagymyzыň hem-de hormatly Prezidentimiziň baştutanlygynda dünýä nusgalyk işler amala aşyryldy. Şahyryň ölçmez-ýitmez döredijiliğini içgin öwrenmäge bagışlanan çäreleriň ýurdumy bilen bir hatarда dünýä ýüzünde dabaranlamagy türkmen halky üçin has-da buýsandyryjy waka boldy. Beýik akyldaryň ömrüne, döredijiliğine bagışlanyp, many-mazmuna örän bay bolan birnäçe ceper hem ylmy kitaplar, gollanmalardyr makalalar ýazylary. Halkara parahatçylık we ynanyşmak ýylynyň öňüsyrsynda bolsa Arkadagly Gahryman Serdarymyzıň jöwher paýhasynyň miweisbi bolan «Magtymguly — dünýäniň akyldary»

atly täze kitabyňyň çapdan çykmagy halkymyzyň giň okyjylar köpçüligi üçin bahasyna ýetip bolmajak sowgat boldy.

Döwlet Baştutanymyzyň bu gymmatly eserinde beýik söz ussadynyň edebi mirasy, onuň dünýä edebiýatyna goşan ägirt uly goşandy, şahyryň ýubiley toýy bilen bagly geçirilen çäreleriň beyany, şeýle hem ýurdumyza ýetilen sepgitler, gazañan üstünliklerimiz hakynda çuň many-mazmumyň söhbet edilýär. Kitap «Magtymgula düşünmegiň açary», «Magtymguly Pyragy mekdebi we türkmen magtymgulyşynaslyry», «Pähim-paýhas ummany», «Parahatçyligyn şahyry», «Döwürleriň we siwilizasiýalaryň şahyry», «Halk ýadyndan aýrylma», «Magtymguly Pyragynyň doglan gününüň 300 ýyllygi bilen bagly kabul edilen resminamalar, gutlaglar we çykyşlar», şeýle-de «Hakyň hem hakykatyň ýolunda» atly böliblärden ybarat bolup, ol magtymgulyşynaslardyr akyldar şahyryň şygyrlarynyň her bir muşdagy üçin gymmatly

gollanmadyr. Eseriň ýokary çaphana usulynda neşir edilip, üç dilde: türkmen, rus we iňlis dillerinde aýratyn kitap görnüşinde giň halk köpçülige yetirilmegi hem aýdyň maksatly ýoldan ösüše barýan Watanymyzıň dünýä bilen deň gadam urýandygynyň ýene bir nyşandydyr. Onuň sahypalarynda sekillendiril sungatynyň dörlü eserleriniň suratlaryny ýerlesdirilmegi, kitaþyň owadan fotosuratlar bilen bezelmegi okyja ýakymly duýgularы paýlaýar.

Heňňamlaryň hakydasynandan ýitip gitmejek ölçmez-ýitmez eserlerini peşgeş berip, halkyny dünýä ýüzüne tanadan Magtymguly Pyragynyň edebi mirasy häzirki günlерimizde adamzady ýaşy işlere çağyrýan, ahlagyň, ynsabyň, adamkärçiliğin iň ajaýyp nusgalaryny wagyz edýän beýik namalardyr. Ol namalaryň gadyrgymmaty bolsa ýyl geçdigisayý, artmak bilen. Akyldaryň sygyrlarynyň many-mazmumyndan, gymmatyndan söz açýan «Magtymguly —

dünýäniň akyldary» atly ajaýyp kitap Magtymguly Pyragy we onuň ömri, döredijiliği barada ýazyljak eserleriň gözbaşynda duran támiz bulakdyr. Çünkü hormatly Prezidentimiziň jaýdar belleysi ýaly, Magtymguly hakda ýazmak bakylyk hakda ýazmakdyr.

Diňe bir türkmen halkynyň däl, eýsem, tuuş Ýer ýüzünüň akyldary hem ussat şahyry bolan Magtymguly Pyragynyň bay edebi mirasyna akyl yetirmegiň açaryna öwrulen bu gymmatly kitaby türkmen halkyna, şeýle-de dünýä ýüzüne peşgeş beren döwlet Baştutanymyzyň eserleriniň höwri köp bolsun, ýurdumyzy güllëtmek ugrunda alyp barýan tutumly işleri rowaçlyklara beslensin!

Jemile ALLAÝEWA, Aşgabat şäheriniň daşary ýurt dillerini çuňlaşdyryp öwredýän ýöritleşdirilen 16-nji orta mekdebinin müdiriniň okuň işleri boyunça orunbasary.

Mart aýynda Aşgabatda Merkezi Aziya ýurtlarynyň we ÝB-niň daşary işler ministrlarınıň 20-nji duşuşygy geçiriler.

Türkmen işewürleri 11 – 14-nji mart aralygynda Moskwa şäherinde geçiriljek «RosBuild 2025» atly halkara sergä gatnaşarlar.

Biznes reklama

Arşyň nepisligi

br.com.tm

HALY — KÖŇÜL KELAMY

Güneşli ýurдумызда Milli Liderimiziň hem-de hormatly Prezidentimiziň döwletlilik taglymatlary barha rowaçlanýar. Asuda Watanyмызда ähli ulgamlarda belent sepitlere ýetilýär. Göwün keşdesini nagşa geçirýän zenanlaryмызыň sarpasy aýratyn belent tutulýar. Taryhyň gatlaryna siňen, şemallaryň owa-zyny, kenara urulýan tolkunlaryň birsydyrgyn sesini hala geçirýän zenanlaryмыз bagtyýar durmuşyň hözirini görüp ýasaýarlar.

Halyda her bir ynsanyň köňül kelamy jemlenen. Halynyň gölleri ömrüň beýany, özbolsruşy gözellik bolup, äleme aýlanýar. Haly enemamalaryмызыň gaýtalanmajak, soňlanmajak gözellik mekdebidir. Haly gölleriniň özbolsruşy nagyşla-rynda her welaýatyň aýratynlygyny görkezýän sazlaşyk bolup, olar biri-birinden tapawutlanýarlar.

Balkan welaýatynyň Bereket şäherinde ýerleşýän Bereket çepeper halyçlyk kärhanasynda zähmet gaýnap joşýar. 2011-nji ýylda açylyp ulanylma berlen, 120 sany halycynyň zähmet çekmegi üçin niyetlenilen bu kärhanada halyç gelin-gyzlar halyny uly höwes, hujuw bilen dokayalarlar. Bereket çepeper halyçlyk kärhanasynda haly dokamak üçin ähli mümkünçilikler göz önde tutulan. Aýratynda, ýylyň her paslynda ulanylýan

sowadyjylar, ýylylyk berijiler, ýörite niyetlenilen naharhana, halyç gelin-gyzlarymyz üçin ýörite ulaglaryň bolmagy aýratyn bellärliliklidir. Zähmetsöýer halyç gelin-gyzlarymyz ýörite buýurmalar esasynda dürli ölçegdäki haly we haly önlümleri bilen müşerileriň isleglerini kanagatlandyrýarlar. Haly we haly önlümlerimiz döwlet derejesinde geçirilýän baýramçylyk çärelerine bezeg berip, iň arzyly ýerde öziniň mynasyp ornuny tapýar.

Balkan welaýatyna mahsus bolan ýomut halyalarynyň özbolsruşy nagyşlary bardy. Hazaryň kenarýaka giňişliklerinde has köp duşyan balyk tutmak üçin niyetlenen gaýklyaryň şekili gabsa gölde aýdyň görünüýär. Deňiz halysy bolsa, ynsan edermenligi, dostluk, söýgi, wepa baradaky taryhy wakalary ýadyňa salýan sungat eseridir. Dyrnak göl nagşy deňizde ýüzýän ördekleriň, gazzaryň, ak guwlaryň dyrnagyndan alnan nagysydr. Gyra nagşyna salynýan gök goçak edermenligiň, gujur-gaýratyň nyşanydyr, ak gyra, kejebé, jüýje na-nyşlarynda ak ýol arzuw edilipdir. Gunça gölüne tebigat gözelligine görk goşýan ak, elwan, gyzyl çogdam gülleriň şekili siňdirilipdir.

Kakma el torbalarynda bolsa, zenan erjelliginiň we ylvania-nyň netijesi bolan bossany, gölli gülleydi, egrije, burma çigin ýaly haly nagyşlarynyň gölleri salnyp, buýurmalar esasynda dokalýan

el işlerine uly isleg bildirilýär. Halyç gelin-gyzlarymyz ýankitabyна öwrülen, işlerinde uly gollanma bolup hyzmat edýän Gahryman Arkadagymyzyň jöw-her paýhasyndan joşup çykan «Janly rowaýat», «Arşyň nepisligi» atly eserlerinde haly gölleriniň aýratynlygы baradaky rowaýatlar has-da ünsüni özüne çekýär. Gahryman Arkadagymyzyň «Janly rowaýat» eserinde: «Biziň baýramçylyklarymyz ählisiniň aýratyn alamaty haly sungatynyň filosofiyasynda beýan edilişi ýaly, topalaýynlykdır, agzybirlik ruhudyr, hoşniyetli goňşuçylykdyr we para-hatçylyk söýijüllikdir. Biz bir maşgalanyň agzalarydyrys, bir ýurdun raýatlarydyrys we mundan başga hem bir halynyň gölleri ýaly, bi-rek-birek bilen, baglanyşkylı bir yklymyň halklarydyrys» diýmek bilen haly nagyşlaryndaky aýratynlyklaryň bir köňüldede döräp, bitewi sazlaşygy döredyändigine buýsanjyň artdyryar.

Goy, halkmyzyň medeni mi-rasyna uly hormat goýýan, haly sungatynyň ince syrlaryny ajaýyp eserlerinde wasp edýän Milli Liderimiziň, Arkadagly Gahryman Serdarymyzyň janlary sag, ömürleri uzak, döwletli beýik tutumlary rowaç bolsun!

Amangül AMANOWA,
Bereket çepeper halyçlyk
kärhanasynyň hil gözegçisi.

Balkan welaýatynyň Bereket şäherinde ýerleşýän Bereket çepeper halyçlyk kärhanasynda zähmet gaýnap joşýar. 2011-nji ýylda açylyp ulanylma berlen, 120 sany halycynyň zähmet çekmegi üçin niyetlenilen bu kärhanada halyç gelin-gyzlar halyny uly höwes, hujuw bilen dokayalarlar.

Döwür we ýaşlar

br.com.tm

Fitline — 1993-nji ýyl-da esaslandyrylan «PM International AG» kompaniyasy tarapyndan öndürilen Germaniyanyň bren-di bolup durýar. Bu kompaniya 2020-nji ýylde dünýäde top 100 global kompaniyalaryň sanawynda 10-njy ýeri eýeledi. Bu kompaniyanyň Ýewropada we beýleki ýurtlarda 35 şahamçasy bolup, ol Ýewropada iň uly saglyk we sport boýunça lider hökmünde tanalýar. Kompaniya tarapyndan öndürilip, häzirki wagtda ulanyjylaryň islegine eýe bolan fitlineönümi ýokary barlaghanalarda professorlar, tejribeli lukmanlar tarapyndan birnäçe synaglardan geçirilen.

Adamda ýadawlyk, gaharjaňlyk, ukusyzlyk, depressiya, süjí zatlara, hamyrönümlerine, duzly zatlara bolan islegi artýan bolsa, onda Fitline adam durmuşy üçin iň ygytbarly önum bolup durýar. Ol size saglyk, fitnes we gözzellikönümleriniň doýytoplumyny hödürleýär. Fitline dermanönümi däl-de, bedenimiziň köp agzalaryn, immun, şeýle-de ýürek we gan aýlanyş

Fitline: netijäni duýuň!

ulgamyna bolan bejeriš täsirini ýetirýän otlardan, dürlü miweleriň, gök önumleriň tebigy ekstraktaryndan ýasalan garyndyly, goşmaça iýmit önumi bolup durýar. Mundan başga-da, fitline beden öýjüklerimizde tæzelenişiň iň amatly toplumy hasaplanýar. Bedende ýokumly maddalaryň, witaminleriň we minerallaryň gowy siňdirilmegi üçin zerur şertleri döredýär. Garyndy damja, kokteýl ýasap içilýän, gel, krem ýaly birnäçe görnüşlerde bolup ol diňe bir uly adamlar üçin däl, eýsem, çagalar üçin hem niýetlenendir.

Fitline önuminiň basics görnüşini meselem alsak, ol papaýanyň we ananasıň fermentlerinden düzülip, içegeleriň mikroflorasyny netijeli dikeldýär, gany arassalaýar, immun ulgamynyň berke-megi üçin antioksidantlaryň güýcli toparyny özünde saklaýar, iýimit siňdirisi

gowulandyryar, bioflawonoidleriň we polifenollaryň ýetmezçiligini doldurýar we adamyň saglygyny gowulaşdyrmaga çalt täsir edýär. Şeýle-de fitline önumi activize oxyplus, restorate, omega 3+E, Q10 plus, microSolve+Heart2 Duo, powercocktail Junior, power cocktail,

isoflavon, lutein, zellschutz, generation 50+, gelenk-Fit, med active Gel, Pro B4 yoghurt-Drink, c-balance, PROSHAPE (Amino), D-Drink, Munogen, IB5+K2, skin 4Ever, beauty, skin activize Serum, medQ10 Oxy Repair ýaly saglyga peýdaly birnäçe görnüşleri ulanyjylara hödürleýär.

Güljemal BAÝLYÝEWA,
TMÝG-niň Türkmenbaşy şäher geňeşiniň esasy hünärmeni.

Ylym we alym

Zehinli ýaşlaryň döredijilik gözlegleriniň we çeperçilik meýilleriniň barha rowaçlanmagynda Türkmenistanyň Ylymlar akademiyasyň we Türkmenistanyň Magtymguly adyndaky Yaşlar guramasynyň Merkezi geňeşiniň ýanynda döredilen Yaş alymlar merkezinä aýratyn orna eýe bolmagy guwandyryjydyr. Bilşimiz ýaly, Yaş alymlar merkezi Türkmenistanyň Ylymlar akademiyasy bilen Türkmenistanyň Magtymguly adyndaky Yaşlar guramasynyň Merkezi geňeşti tarapyndan 2017-nji ýylyň 27-nji ýanvarynda döredildi.

Yaş alymlar merkezinä döredilen günü mynasbytel, Türkmenistanyň Jemgyýetçilik guramalarynyň merkezinde Türkmenistanyň Ylymlar akademiyasy hem-de Türkmenistanyň Magtymguly adyndaky Yaşlar guramasynyň Merkezi geňeşiniň bilelikde gurnamaklarynda «Yaş alymlar dünýäniň ýlmy mümkinçilikleriň birleşdiriji güýçdür» ady bilen geçirilen ýlmy maslahat ýaşlaryň ýlmgiňligindäki taze möhüm adimleriniň özenini düzdi.

Bu merkez häzirki wagtda özünüň meýilnamalaýın işlerini alyp barmak bilen bir hatarda, türkmen ýlmynyň ösüş taryhyň we häzirki zaman gazananlaryny öwrenmek bilen hormatly Prezidentimiziň ýurdumzyň ykdysadyýetini ösdürmek boýunça ýlmy-innowasion syasatyny we Prezident maksatnamasynyň ýlmyň ileri tutulýan ugurlary boýunça gazanylýan üstünlikleri, ýlmy ulgamynyň öünde duran wezipeleri wagyz etmek we durmuşa geçirmäge ýardam bermek, ýaş alymlardyr hünärmenlere diüpli amaly ähmiyetli barlaglary geçirmäge goldaw bermek, ýlmy edara-kärhanalarda ýaş alymlaryň we hünärmenleriň işlerini öwrenmek, seljermek, ýaş alymlaryň, hünärmenleriň arasynda ýlmy maglumatlary alyşmagy guramak, tanymal alymlar bilen duşuşklary geçirmäge, ýlmy-innowasion taslamalary, ýlmy-barlag işleri alyp barmaga, olaryň netijelerini önumçlige ornaşdyrmaga ýardam bermek ýaly işleri ýerine yetirýär. Muňa Yaş alymlar merkezinä düzüminde Yaş alymlar geňeşiniň 50-ä golaýynyň açylmagy doly şayatlyk edýär. Yaş alymlar geňeşti ýurdumyzda hereket edýän ýlmy edaralarda hem-de ýokary okuň mekdepleriniň düzüminde açıldı.

Yaş alymlara goldaw bermek arkaly türkmen ýlmynyň geljeginiň berk binädy pugtalandyryldy. Gahryman Arkadagymyzyň başlangyjy bilen ýurdumzyň ýaş alymlaryny maddy taýdan goldamak, olaryň alyp barýan ýlmy-barlag we tejribe-gurnama işlemelerini, taslamalaryny maliýeleşdirmek maksady bilen, Türkmenistanyň Prezidentiniň ýaş alymlary goldamak boýunça gaznasy döredildi.

Aýratyn buýsandyryjy ýagdaý, ýurdumyzda ýaşlaryny ýlmy gözlegleridir täzeliklerini, oýlap tapyşlaryny, ýlmy-derňew işlerini durmuşa ornaşdyrmak uğrunda tutumly işler alnyp barylýar. Şunda Magtymguly adyndaky Yaşlar guramasynyň Merkezi geňeşiniň Türkmenistanyň Ylymlar akademiyasy bilen bilelikde her ýlda guráyan ýlmy işler boýunça bäslesigi aýratyn ähmiýete eýedir.

Ýaşlarymyzzyň bagtyýar durmuşy, olaryň döwrebap bilim almagy, hünär öwrenmegi, ýlmy we çeper döredijilik bilen meşgullanmagy üçin ähli şertlerdir mümkinçilikleri döredýän, bu ugurda giň gerimli özgertmeleri durmuşa geçirän Gahryman Arkadagymyza hem-de Arkadagly Gahryman Serdarymyza tüýs ýürek-den sagbolsun aýdýarys.

Gurbanmyrat MUHAMMEDOW, Türkmenistanyň Magtymguly adyndaky Yaşlar guramasynyň Merkezi geňeşiniň bölüm müdürü.

Täze kitap dükany açylar

Yurdumyzda ilkinji bolup onlaýn kitap söwdasyny ýola goýmakda, dünýäniň dürlü dillerindäki kitaplary elýeterli bahalardan onlaýn görnüşde okyjylara hödürlemekde telekeçi Myrat Haýtbayew 10 ýıldan gowrak wagt bari halka hyzmat edip gelýär.

Hususy telekeçi bilen sôhbetdeş bolanymyzda, ol 2015-nji ýylde ýurdumyzda «Read it» atly onlaýn dükanyny açyndygyny we soňra Balkan welaýatyndaky «Dana» okuw merkezi bilen bilelikde

hususy kitap dükanynyň işiniň ýola goýlandygyny gürrüň berdi. Hususy telekeçi şol ýýllardan bari ýurdumzyň we dünýä edebiýatynyň belli, tanymal şahyrlarynyň, ýazyjylarynyň dürlü ugurlara deňgli bolan kitaplaryny elýeterli bahadan halk köpçüligine hödürläp gelýär. Ýakyn wagtda bolsa telekeçi «Türkmendomen» hojalyk jemgyýetiniň täze domenleri bellige almak hyzmatlaryndan peýdalanmak esasynda www.readit.com.tm atly hususy web sahypasyny halk köpçüligine hödürlemege göz öünde tutýar.

Ýakyn wagtda, has takygy, Halkara parahatçılık we ynanyşmak ýylynyň fewral aýýnda telekeçi paýtagtymyz Aşgabatda täze kitap dükanyny açmagy meýillesdirýär.

Sähet HALYKOW,
Türkmen döwlet binagärlik-gurluşyk institutynyň inžener-mekanika fakultetiniň talyby.

«Page coffee» bilen her gün täze sahypany açyň!

Aşgabat şäheriniň Mäti Kössäýew köçesiniň 86-nji jaýynda ýerleşýän «Page Coffee» kafesi hepdäniň ähli günleri ertir sagat 7:00-dan gije sagat 23:00-a çenli halkyň hyzmatynda. «Page Coffee» kafesiniň özboluşly tarapy, bu ýere gelýän müsde-rilere datly tagamlaryň, hoşboý ysly kofeleriň gapdaly bilen türkmen we daşary ýurtly ýazyjy-şahyrlaryň kitaplaryny okamaga mümkinçilik berilmegidir. Şeýle-de myhmanlar bu ýerde janly sazdan hem-de okalýan goşgulardan lezzet alyp bilerler. Gyzgyn kofedir çäýyň ýany bilen öňünde goýulýan ruhlandyryjy jümleler, aforizmler, henekler ýazylan suratlyja kagyzjygý okamak hem ýakymly duýgulary döredýär. Biz hem kitaphonlary we kofesöýerleri «Page Coffee» çagyryarys.

[Biznes reklama](#)

24-nji ýanwarda Türkmenistanyň Gruziýadaky ilçihanasy Gruziýanyň Ýazyjylarynyň döredijilik birleşigi bilen bilelikde Türkmenistanyň başlangyjy esasynda BMG-niň Baş Assambleýasy tarapyndan 2025-nji ýylyň «Halkara parahatçılık we ynanyşmak ýyly» diýlip yylan edilmegine baýşlanan medeni çäre geçirdi.

[Biznes reklama](#)

br.com.tm

Oba hojalygy: döwür we täzeleniș

GÜÝZ SÜR, GYŞ GANDYR

Gyşky meýdan işleri hakda Daşoguz welaýatynyň Şabat etrabynyn
Türkmenistanyň Gahrymany Sadulla Rozmetow adyndaky oba hojalyk
paýdarlar jemgyyetiniň başlygy Kamil Rozmetowyň gürrüni.

Söhbə -
diň ba-
şy ny
geçen-
«Pähim-
paýhas
ummany
Magtymguly Pyragy» ýy-
lynyň netijelerinden baş-
laly! Oba hojalyk paýdarlar
jemgyetimiz Watana «ak
altyn» tabşyr mak baradaky
şertnamalaýyn borçnamasyny
ýurdumyzda ilkinjileriň hata-
rynda abraý bilen berjaý etdi. Şeý-
lelikde, ekilen 7 müň 300 hektar go-
waça meýdanyndan harmana 14 müň
600 tonna derek 16 müň tonna golaý ýo-
kary hilli pagta tabşyrlydy. Bu bolsa döwlet
önündäki borjumazy 105 göterimden geçirip
berjaý etdi. diýmekdir.

Biz gowaçanyň hem-de bugdaýyň saýlanty-
tohumlaryny özümüzde yetişdirýäris. Gallanyň
serdar hem-de juwan tohumlary özümize mu-
wapyk toprak, suw, howa şertlerimize laýyk-
dir. Bu bolsa ak ekinin bol hasylyny almakda
hojalygy tutuş ýurdumyz boýunça iň öndäkile-
riň hataryna çykardy. Şeýlelikde, 2024-nji ýyl-
da Watan harmanyna 5 müň 300 tonna derek
8 müň 500 tonnadan geçirip, guşgursak
ak bugdaý tabşyrlydy. Bu bolsa tabşrygyň
160 göterim berjaý edilendigini aňladýar.

Nesip bolsa, Halkara parahatçılık we yna-
nyışmak ýlynda galla harmanymyz hasam
beygeler. Çünkü ekişi öz wagtynda, arassa, he-
mem saýlanty tohum bilen geçiridik. Sürüm-
den öň ýerler hem-de mineral dökünler bilen
topragyň düzümine görä atyzlarymyz gur-
landyrydy. Gögeren maýsalary giýz ortasynda
suwardy. Men öz tejribämize daýyanyp, maýsa
suwuny tutyandygymyzy nygtasym gelýär. Bi-
ziň welaýatymyza ýerlerleriň aglabasý orta hem-
de ýenil şorlaşan toprak bolany üçin, maýsalar
seýreklär diýip suwarmaýarlar. Sürümü 40 san-
timetr çuňlukda geçiriseň, ýerleri lazer bilen
juda gyraðe tekizleseň, ýuwyş suwuny agro-
tehniki kadalara laýyk geçiriseň, ak ekin giýz
suwunyň diýseň ýaramlydgyny tejribämizden
anyk göz ýetirdik. Indi häzirki iş-aladalarymyz
hakdaky gürrüne geçeliň!

Ata-babalarymyzda «Ýeriň giýz sür, giýz
sürmeseň, ýüz sür» diýen gadymy aýtgay bardyr.
Ekin meýdanlaryny giýz ahyrynda gowaça çö-
piünden doly arassalap, derrewem 40 santimet-
çuňlukda sürüm geçirýäris. Şu ýerde döwür
bilen bagly ýene bir tehnologik täzeligi aýda-
sim gelýär. Olam ýerleri lazer usulunda tekiz-
lemek. Biz muny 10 ýyl čemesi mundan ozal
ýola goýduk. Türkîyäniň «Ilgin» kompaniyasy-
nyň önumi bolan lazer tehnologiyasy arkaly
ýer tekizleyiň gurallary bahar aýlary ulanýarys.
Anyk aýdanyňda, biziň toprak şertimize laýyk-
lykda, ýeriň şoruny ýuwup aýyrmaga ýardam
edýän baharky «gyzyl suwdan» ganyp taba
geßen ýerler surlenden soň, lazer esasynda tekiz-
lenýär. Bu çärede toprak ganyk bolýar, tohum
ýüz göterim gögerýär.

Suwarmak meselesinde hem özümüzdeki

tä-
zeli-
gi siziň
bilen paýla-
şaýyn! Oba hojalyk
paýdarlar jemgyetimiz
bankdan 1 göterim şertinde 10 ýyllik
möhet bilen alnan karz pula Türkiye döw-
letiniň «Jan» kompaniyasynyň önumi bolan
damjalaýyn suwaryş gurnamasyny satyn alyp,
ol tehnologiya 107 hektar gowaça meýdanynda
ornaşdyryldy. Bu usulda suw 50 göterim
tygşytlanyar, gowaça aralaryna kultiwasıya
geçirmek, geri çekmek işleri aradan aýrylyar.
Mineral dökünler gowaçalara turbalar arkaly
suw bilen ergin görnüşinde berilýär. Şeýle
usulda yetişdirilen gowaçanyň hasyllygy
50 — 60 sentnere ýetýär.

2014-nji ýlda bugdaý ýerlerine niýetläp,
Eýran Yslam Respublikasynyň «Faýyaz» kom-
paniyasyndan 2 sany emeli ýagyş ýagdyryýan
tehniken enjam satyn alydk. Bu gurnamany
90 hektarlyk akekin meýdanynda ornaşdyrydk.
Şunda maýsa dökün, Şeýle-de ekinde döreýän
kesellere garşy himiki serişdeler ýagyş usulyn-
da berilýär. Bu usul gektardan 45 — 50 sentner
bugdaý hasylyny üpjün edýär. Mundan başga-
da, traktora tirkelip ulanylýan 6 sany enjam
satyn alnyp, ol 300 hektar bugdaý meýdanynda
ornaşdyryldy.

Gürrünimiziň başında belleýşimiz ýaly,
paýdarlar jemgyetimizde Saýlanty tohum-
çılık we tejribe hojalygymy bar. Bu ýerde
gowaçanyň we bugdaýyň has hasylly, zyýankeş-
lere, kesellere durnuky sortlaryny döretmek
ýola goýlan. Şeýlelikde, gowaçanyň orta sú-
yumi serdar tohumu döredilenden soň, köp
ýyllaryň dowamynada ýekabarla seçgi hem-de
nesil barlagy esasynda orta súyumi jeýhun
görnüşi hem döredilidi.

Biz gowaça ekişini hem täze tehnologiyalar
we dünyäde öndebarlyj usullar esasynda ýo-
la goýduk. Anyk aýdanyňda, daşky übtigi
aýrylan gowaça çigidı Italiýanyň «Gaspardo»,
Türkîyäniň «Şakalak» tehnologiyalary bilen
ekilýär. Ýene bir bellemeli zat, öňler gektara
120 kilogram tohum harçlanýan bolsa, takyk

taş-
la ma k
arkaly, gektara
20 — 25 kilogram çigit
taşlanýar. Bu usul ýekeleme işlerini aradan
aýryrar, otagy ýeňilleşdirýär.

Daýhançlykda iň esasy talap ýerleri ekiše
taýýarlamak. Paýdarlar jemgyetimizde gowa-
ça çigidini tüýümeklikden himiki usulda arası-
salayán kärhanna, şeýle hem gowaça tohumumy
kapsullaýy sehler ýylyň dowamynada işleýär.
Bu toplumy biz 2009-nji ýlda Hytáy Halk
Respublikasynyň hünärmenleriniň kömegi bilen
iše girizdik. Şeýlelikde, her sagatda 1 tonnadan
gowrak tohumlyk çigit himiki usulda tüý-
ümeklikden arassalany, ýokary hilli, takyk
usulda ekmek üçin taýýarlanýar.

Ynha, 2025-nji ýylyň gowaça ekişine
«bismilla» berler. Biz muňa eyýämden taýýar.
Şu ýerde ekinleri zyýankeşlerden goramagyň
hem juda zerur çäredigini ýatlasym gelýär.
Ekinlere zyýan berýän mör-möjekleriň wag-
tynda öňi alynmasa, hat-da hasylly ýarysyn-
dan gowragyny ýrya bolýandygyny daýhanlar
gowy bilýändirler. Paýdarlar jemgyetimizde
muňa niýetlenen biokärhanamyz ençeme ýyl-
lardan bari işläp gelýär. Bu ýerde trihogramma,
gabrobrakon, altyngözlije ýaly peýdaly mör-
möjekler ýetiðirilip, ekin meýdanlaryna gerekli
möhetinde goýberilýär. Biofabrikde möwsümde
100 kilogram trihogramma, 50 million sany
gabrobrakon, 300 million sany altyngözlije
öndürilýär. Bu san 10 müň gektarda biologiki
çäräni geçirmäge mümkinçilik berýär.

Ýeri gelende, paýdarlar jemgyetimiziň çä-
gindäki 3 müňe golaý hususy mellek ýerlerin-
däki ekinlere-de biofabrik tarapyndan hyzmat
edilýändigini aýtmak ýerliklidir.

Geçen ýyl Türkmenistanyň Gahrymany Sa-
dulla Rozmetow adyndaky oba hojalyk paý-
darlar jemgyetimiziň ýüpekcileri 48 tonna
derek 75,5 tonna ak piläni ýokary hil bilen
tabşyrdylar. Bu bolsa döwlet öñündäki tabşyryk
157 göterim berjaý edildi diýmekdir.

Bizde ýüpek gurçugyny idedip,
300-400 kilogram piläni
harmana getirýän maşgalalaryň onlarçadygy ka-
da öwrülen ýagdaý.

Saglyk bolsa, üstü-
mizdäki ýylда hem
ak piläniň öndü-
rilişi has netijeli
bolar. Muny men
ýüpek gurçuk-
laryna esasy iý-
mit bolan tut
agaçlarymaza
hem ýylboý
agrotehniki
ideg edilýändi-
gi, ýylda müň-
lerçe düüp tut
nahallarynyň
ekilýändigi bi-
len delillendi-
rip biljek. Tut
agaçlary gyş su-
wundan gansa,
onuň ýapraklary
iri hem ýag calnan
ýaly ýaramly bolýar.
Gerek bolsa ýaş na-
hallary dökünler bilen
hem iýimtlendirýäris,
has garry tutlary töňne
bolmakdan arassalaýarys,
kada laýyk edip pürdeýäris.
Bahar pasly gapymyzdan gir-
se, daýhanyň aladasý has artar.

Ýere tohum taşlanar. Şonda oba ho-
jalyk tehnikalarynyň esasy güýje öwrül-
jekdi. Daýhan üçin düşnükliðir. Biz bolsa
bu jogapkärlı möwsümde doly taýýardygymyzy
arkaýyn aýdyp biljek. Paýdarlar jemgyetimizde
indi onlarça ýyllardan bari, işläp gelýän tehniki
hızmat edis kärhanasynda dünýäniň in kämil
hem-de diýseň öndürjiliçli maşın-traktor par-
ky döredilen. Anyk aýdanyňda, «JOHN DEERE»,
«CASE», «CLASS» kysymly sürüm traktorlarynyň
10 sanysy, şol kysymly kombaynlardan 9 sa-
nysy aýny möhletlerde ekin meýdanlarymaza
çykarylýar.

Kärhanada jemi 25 mehanizator, 15 adam-
dan ybarat tehniki hızmat topary bar. Ola-
ryň hemmesem kärine ussat, işjanly adamlar.
Umuman, paýdarlar jemgyetimiziň mehani-
zasiýa pudagynada 150 sany traktor bolup, şo-
laryň 108 sanysy meýdan işlerinde ulanmaga,
30 sany traktor hem tirkeg gurallary bilen
taýýarönümleri daşamaga niýetlenendir. Bu-
lardan başga-da, paýdarlar jemgyetimizde
«MAZ» kysymly ýük awtoulaglaryň 16 sanysy,
yeňi awtoulaglaryň hem şonçasy bolup, olar
gerekli ýerlerinde peýdalanylýar. Bu bolsa iş
öndürjiliçliniň ýokary bolmagyna, önumiň
özüne düşyän gymmatynyň aşaklamagyna,
el işleriniň azaldylmagyna, zähmetiň ýeňilleş-
megine oñaýly täsir edýär.

Ýaý-ýakynda geçirilen Ministerler Kabineti-
niň mejlisinde hormatly Prezidentimiz wela-
ýatlarda häzirki jogapkärlı möwsümde alnyp
barylýan işlere möhüm ähmiyet bermegiň ze-
rurdygyny, şeýle-de ekin dolanyşgyny ylmy
esasda alyp barmagyň, ekinleriň hasyllygyny
ýokarlandyrma aýratyn üns bermegiň, oba
hojalyk önumleriniň möçberini has-da art-
dyrmagyň wajypdygyny nygtady. Şuňuň bilen
baglylykda, döwlet Baştanymyz «Welaýatlار
boýunça 2025-nji ýlda oba hojalyk ekinleri-
ni ýetiðdirmek hem-de önumlerini öndürmek
hakında» Karara gol çekdi.

Elbetde, şeýle alada-tagallalar biz — daý-
hanlary hasam höweslendirýär, täze üstün-
liklere ruhlandyrýär. Diýmek, täze 2025-nji ýyl
mähriban Watanymyza has harmanly bolar.

Ýazga geçirilen:
Gurbannazar ORAZGULYÝEW,
Hormatly il ýaşulusy, «Biznes reklama».

Türkmenistanyň Gahrymany Sadulla Rozmetow adyndaky oba hojalyk
paýdarlar jemgyetiniň ýüpekcileri 5,5 tonna ak piläni döwlete tabşyrdylar.

Türkmenistanyň Gahrymany Sadulla Rozmetow adyndaky oba hojalyk paýdarlar
jemgyetiniň çağjindäki biokärhana tarapyndan zyýankeşleriň garşysyna görşilýär.

Biznes reklama

Jemgyýetçilik iýmiti hyzmatlary

br.com.tm

Biz ösyän hem özgerýän dünýä barýarys. Has dogrusy, biz dünýäniň merkezinde hasam öne gitmek, kämilleşmek hörpünden gopýan döwrebaplyk bilen. Ýylidyrym tizliginde ilerleyän östüsleriň dünýäsinde ýasaپ, onuň bilen birleşmek üçin ynamly aýak goşyarys her bir ädimine. Ine, işewür döwürdeşlerimiziň ýurt, halk hyzmatında gaýym durup, bitirýän işle ri, halal zähmetden başyny başlan tutumlyönümligi, hyzmatlar gurşawy aýdylan laryň subutnamasydyr. «Akyllý» tehnikalar hem ýeňillikler döredilen durmuş şertleriniň bu günü bize beren mümkincilikleri mundan sanaýmalyja wagt ozalam ýatsaň-tursaň oyuňa gelmejek zatlar.

Döwrüň ösyän hem özgerýän pillesinde durmuşyň ýenillesmegi, ýasaýşyň ýakymynyň artmagy, şeýle-de datly günleriň lezzeti dogrusunda söhbet etmek bir başga. Ýyllaryň, ýollaryň hut şu bagtly pursatlardan paýly edendigi üçinem şowly çykan bije eýeleriniň — biziň bu peşgeş berlen nygmatlaryň gadyryny bilmegimiz gerek. Aslynda, her bir döredilýän täzeligiň, hödürlenilýän hyzmatyň aňyrsynda dogumdry gaýrat bilen birlikde, ata Watanynyň, halkynyň aladasy bilen ýasaýan adamyň eden yhlasy dur. Bu ha kykat indi bu jelegaylarda täze bir öňüm öndüren öndürrijiniň, ýeňillikli hyzmatlary hödürleýän işewüriň her biriniň mak satly ýolunyň ilkinji ädimine öwrüldi.

Söhbedimiziň türkmen tele keçilerideriň işewürleri, şeýle-de olaryň halkmyza hödürleýän hyzmatlary dogrusunda bol jagyny öňünden bilen bolsaňyz gerek.

Bu ýer özboluşlylygy bilen göwnüni awlaýan ýer eken. «Green Coffee» kafesi. Belki, eşidensiňiz, belkem, heniz habardaram dälsiňiz. Paýtagtymyzyň G.Kulyýew köçesiniň ugrunda ýerleşýär. Açylmasyna-da täze açyldy bu garbanyshana. İslüp başlanyna, bolsa, ýaňy bir ýyl bolandyr. Ir ertir sagat 8:00-dan gije 22:00-a çenlem ildeşlerimiziň hyzmatynda. Baranyňdan üýtgeşik, özboluşly interýeri bilen derrew özüne çekýär. Owadan güller hem-de dekorativ ösümlükler bilen bezelen zalynda datly

Gözelliğiň hoşboý tagam bilen sazlaşýan ýerinde

Kafeniň ýene bir aýratynlygy, bu ýerde hepdäniň 1—5-nji günlerinde ofis işgärleri üçin günortanlykda garbanar ýaly, ýörite **biznes lanç set** naharlar toplumy bolup, ol amatly bahadan hödürlenilýär.

tagamlaryň lez zetini duýmaga ähli şertler dö redilen. Bu ýerde rahat dynç al mak üçin ýaşyl zona hem bar. Uzakly günün ýadawlygyny çykarmak isleýän müşderileriniň göwnünden turýan aýratynlyklaryň biri bolan ýaşyl zona, hakykatdanam, argynlygyň el bilen aýrylan ýaly etjek künjek.

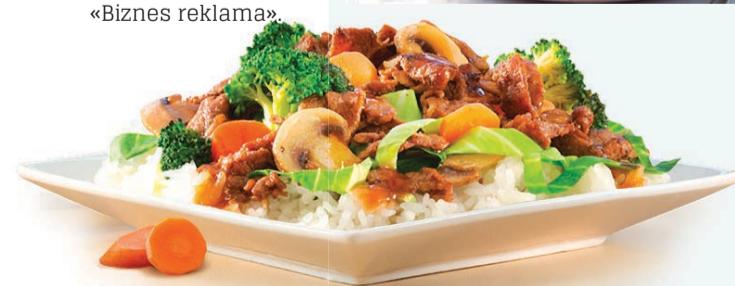
Kafeniň menýusy barada aýdanymyzda, ol Ýewropa, Aziýa, italyan tagamlarynyň giň görünüşini öz içine alýar. Ertirliklerden başlap, günortanlykda, aşşam naharynda saçaga alynjak nygmatlaryň hetdi bar-da, hasaby ýok diýilýanlerden. Eliňe tagamnamany al-da, saýla-da otur. Bu ýerde

sargyt edip bildigiň, derhal taýnlamagyňam alajy görلن.

Ertirlikler, çorbalaryň, sendviçleriň, pizzalaryň, gyzgyn naharlaryň, işdäeaçarlaryň dürli görünüşleri, şeýle-de gyzgyn we sowuk kofeleriň, çaylaryň, ter miwelerden tayýarlanan şerbetleriň, sowuk çaylaryň, limonadlaryň, mohito, smuzi, milkšeýk we gazly içgileriň dürli tagamly giň görnüşi öz işine ussat aşpezlerdir baristalar tarapyndan taýýarlanyp, tagamlar gelen myhmanlaryň göwnüni awlamagy başaryár.

Şeýle ýakymly hem özbo luşly gözelliğ döredilen ýere baryp, göreniňi, bileniňi ýazga geçirýärkän, tagamly, hoşboý ysly nazy-nygmatlary taýýarlaýanlaryň ellerine saglyk diýesiň gelýär.

«Biznes reklama».

İslüp başlanyna bir ýyl bolan «Green Coffee» kafesi ir ertir sagat 8:00-dan gije 22:00-a çenli ildeşlerimiziň hyzmatynda.

«Green Coffee» kafesiniň menýusy Ýewropa, Aziýa, italyan tagamlarynyň giň görünüşini öz içine alýar.

Biznes reklama

Önümçilik we söwda

br.com.tm

D eñiz ýakasy bar bolan ähli döwletlerde hem hökmäny ýagdaýda gämiler, gämi gurluşygy, gämileri abatlaýyjy kärha - nalar hereket edýär. Tebi-gatyň eçilen gözelliğlerine örän baý bolan eziz Watanymyzda dag diýseň, dag, bag diýseň, bag, çöl diýseň, çöl, derýa diýseň, derýa, deniz diýseň, deniz bar. Hazar deñziniň belli bir bölegini tutýan ýurdumyzda Türkmenbaşy halkara deñiz porty bilen bilelikde birnäçe gämi portlary hereket edýär. Maglumatlara sal-gylansak, Ýewropa bilen Merkezi Aziýanyň arasynda esasy deñiz merkezi olan Türkmenbaşy halkara deñiz portunyň ýük geçirijilik ukyby 17 million tonnadyr. Ol umumy ýükler terminalynyň, türgün ýükler terminalynyň, konteýner terminalynyň, ýolagçy-parom terminalynyň, polipropilen terminalynyň üstü bilen ýükleriň netjeli işlenmegini hem-de logistika hyzmatlaryny üpjün edýär. Ağirt uly iş prosesini üpjün edýän kärhanalaryň hatarynda bu ýerde gämi gurluşygynda abatlaýyş işlerini alyp barýan taraplar hem zerur bolup durýar.

Gämi abatlaýyş, esasan, gäminiň gurluşynyň howpsuzlygyny we uzak wagtylyk çydamlylygyny üpjün etmek üçin möhüm prosesdir. Gämimin ýeňil we düýpli abatlanylыш gämi abatlaýyş kärhanalary tarapyndan amala aşyrylýar. Gämi abatlamak, onuň tekniki taýdan guratlygyny, döwrebap enjamlaşdyrylmagyň we deñizde howpsuz ýüzüsini üpjün etmek üçin zerur bolup durýar. Ýurdumyzda gämi gurluşyk we gämi abatlamak babatında dürli işlerini alyp barýan kärhanalaryň biri-de «Ynamly ýol hyzmaty» hususy kärhanasydyr. Kärhananyň esasy hyzmatlaryna gämi abatlamak bilen bir hatarda, başga-da zyýan ýetirmeyän barlag usullary (NDT) boýunça barlaghana hyzmatlary, su-wasty tehniki işleri, halas ediş serişdeleriň tehniki hyzmaty, tehniki we senagat enjamalarynyň tehniki hyzmaty we

nebit-gaz pudaglyndaky hyzmatlary girýär. 2022-nji ýylda esaslandyrylan kärhana

Türkmenbaşy şäherindäki «Balkan» gämi gurluşyk we abatlaýyş zawody AGPJ-niň edara binasynda ýerleşyär. «Ynamly ýol hyzmaty» hususy kärhanasy gämi abatlamak boýunça hyzmatlaryny Russiyanyň Deñiz Gämi Gatnaw Registrynyň talaplaryna laýyklykda ýerine yetirip, ýaňy-ýakynnda iri taslamalarynyň biri — bloklardan ybarat bolan deñiz düýbüni cuňaldyjy gäminiň we kateriň gurnamak işlerini üstünlikli amala aşyrdy. Köpugurly hyzmatlary ýerine yetirýän kärhana häzirki wagtda hyzmatlarynyň gerimini has-da giňeldýär. Esasan hem, kärhana özüniň zyýan ýetirmeyän barlag usullary (NDT) boýunça barlaghana hyzmatlary babatında köp sanly taslamalary üstünlikli amala asyrmagy dowam edýär. «Ynamly ýol hyzmaty» hususy kärhanasynyň NDT boýunça ýerine yetirýän hyzmatlarynyň görnüşlerine şular girýär: wizual barlagy, ultrasesli defektoskopiyä, ultrases usuly bilen galylygyny ölçemek, radiografiya barlagy, magnit-poroşok defektoskopiyasy we penetrant barlagy. Kärhananyň NDT barlaghanasynyň ýerine yetirýän hyzmatlarynyň hiliniň ýokarylygyna

Russiyanyň Deñiz Gämi Gatnaw Registry we Býuro Weritas (BV) ýaly halkara klassifikasiýa jemgyétleri tarapyndan berlen ykrar hakyndaky şahadatnamalar şaýatlyk edýär. Mundan başga-da, kärhananyň hünärmenleri daşary ýurt okuň merkezlerinde halkara tülňülerine laýyklykda okap, bu babatda hünärlerini ýokarlandyrýýarlar.

YNAMLY YOL
hyzmaty

YNAMLY MÜMKINÇILIKLER

Batyr AMANOW,
«Ynamly ýol hyzmaty» hususy kärhanasynyň marketing bölüminиň başlygy:

Berkarar döwletiň täze ejýamynyň Galkynyşy döwründe Gahryman Arkadagymyzyň, Arkadagly Gahryman Serdarymyzyň parasatly baştutanlygynda ýurdumyzda ağirt uly ösişler gazanylýar. Eziz Watanymyznyň gözel künjekleriň biri olan Hazar deñziniň dynç alyş zolagyny döretmek, ykdysadyýetimizi ösdürjek milli baylyklarymyzyň ýüze çykarmak, deñiz gatnawlaryny amala aşyrmak, gury ýükleri we üstasýr ýükleri geçirimek üçin ağirt uly mümkinçilikleri bar. Şol bahasyna yetip bolmajak mümkinçilikler häzirki wagtda döwlet Baştutanymyz tarapyndan durmuşa geçiriliýär.

Biziň kärhanamyz hem gämi abatlamak boýunça, zyýan ýetirmeyän barlag usullary (NDT) boýunça barlaghana, suwasty tehniki işleri, halas ediş serişdeleriň tehniki, tehniki we senagat enjamalarynyň we nebit-gaz pudaglyndaky hyzmatlary bilen ýurdumyznyň ykdysadyýetine degerli goşandyny goşyár. Kärhanamyznyň döredilenine entek köp wagt geçmedik hem bolsa, hyzmatlarymyzy peýdalanan müşsiderilerimiz tarapyndan ýerine yetirilen işlere ýokary baha berilýär. Biz muny yħlasymyzyň ýerine düşdürügi hökmünde kabul edýäris. Şeýle hem, ýerine yetirýän hyzmatlarymyz babatında üstünlikli tamamlanan taslamalarymyz bilen kärhanamyznyň resmi web-saýtynda (www.ynamly.yol.com.tm) has ýakynдан tanşyp bilerisiniň. «Ynamly ýol hyzmaty» hususy kärhanamyz ISO 9001:2015; ISO 14001:2015, ISO 45001:2018 standartlarynyň talaplaryna laýyk gelýän bitewi dolandyryş ulgamyň gämi abatlaýyş we zyýan ýetirmeyän barlag usullary boýunça barlaghana pudaklarynda işleri amala aşyryár. Amala aşyrylýan hyzmatlarynyň hiline iňs bermek, bitewi ulgamy üpjün etmek we ygýbarlylyk kepiliklerini hödürlemek bilen, kärhana ýokary hilli hyzmatlary ýerine yetirmäge ymtlyýar. Ökde hünärmenlerimiz bilen «Ynamly ýol hyzmaty» kärhanamyzny geljekte iş mümkinçilikleriniň has hem artjakdygyna ynanýýars.

Ýeri gelende belläp geçsek, hususy kärhanamyz ýurdumyzda geçirilýän sergilere işjeň gatnaşyp, özüniň hyzmatlarynyň mümkinçiliklerini halk köpçülige tanyşdyryar.

Sahypany taýýarlan: Sadap MUHAMOWA, «Biznes reklama».

Biznes reklama

Söwda we marketing

br.com.tm

TEORIÝA

Žurnalistika we piar işi

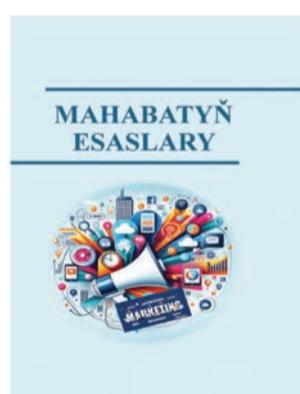
(Başlangyjy gazetiň geçen sanlarynda).

M aglumatlar jemgyyetiniň esasy alamatlary:

- maglumatlaryň dünýä derejesindäki häsüyeti, onda maglumatlar akyynyň hereketi erkin we çäklendirilmek bolýar, maglumatlaryň erkin ýáýramagyn saklamaga synanyşyk bolsa, ýýan ýetirýär;
- dünýäde taze habar tertibini ýola goýmaga dalaş edýän dünýä de-rejesindäki maglumatlar pudagynyň emele gelmegi;
- maglumatlary ýgnamak, işlemek, saklamak, geçirmeň mümkinçiliği, oňa el-yeterliilik bolsa, has ýokary derejä çykdy;
- maglumatlaryň adam işiniň dürli ugurlarynyň össüne ýetirýän täsiri aýgyt bolýar;
- jemgyyeti merkezden daşlaşdırma-nyň barşy güýçlenýär;
- işiň taze görnüşerine geçmek täze iş serişdeleriniň döremegine itergi berýär.

«Maglumatlar jemgyyeti» düşünje-si ilkinji gezek 1960-nji ýyllaryň ikinji ýarymynda peýda boldy. Bu adalgı 1966-nji ýlda Ýaponiyada ylmy, tehniki we ykdysady gözlegler taparynyň maglumatlar jemgyetiniň ýokary hilli maglumatlara, şeýle-de olary ýáýratmak üçin ähli zerur serişdelere eýe bolan jemgyetidigi nygtaýan nutugy ar-kaly köpcülige mällim boldy. Şeýle-de bolsa, şol wagtlar adalganyň öwrenilisinde aýdyňlyk ýokdy. Sonuň üçin «maglumatlar jemgyyeti» bilen bir hatarda, «tehnotron jemgyyet», «bilimler jemgyyeti», «in-dustriýadan soňky jemgyyet» ýaly adal-galar hem ulanylardy.

Agamyrat MÄMMEDOW,
«Mahabatyň esaslary».

düşünjesi döredi, şondan soňky ýyl bolsa, ol dünýä derejesindäki maglumat gurluşy barada gürrüne geçdi.

Esasy düşünjeler. Şu günü günde «mahabat» diýen söz bilen az adamý geň galdyryp bolalar, şebabi nirede bolsaňyz-da, köçede, ulagda, dükanda – ähli ýerde sizin ünsüñiz mahabat maglumatlaryna çekilyär.

Mahabat düşünmek we onuň esaslaryna akyň ýetirmek üçin, onuň dogry baş ýörelgesini kesitlemekden başlamak gerek. Mahabat firmanyň marketing sýyasatynyň, onuň marke-ting toplumynyň bir bölegi, bazara täsir etme-geň usullarynyň biri bolup durýar. Mahabat bir zadyň üsti bilen (gýtaklaýyn), ýagny satyjysyz amala aşyrýlyan satuwdry.

Mahabat jikme-jik seljermäni, psihologiyany, tomaşaçy tarapyndan kabul edişini, okalyşyny, çaphananyň aýratynlyklaryny, operatorlyk sun-gatyny we ş.m. bilmekdir. Galyberse-de, mahabat zehin, duýgurlyk we şowludur.

Mahabat işiň görnüşi ýa-da onuň netijesinde öndürilen önum bolup, onuň maksadı mahabat berijiler tarapyndan tölenen, sayılınan sarp ediji auditoriýanyň bellibir täsirlenmesini ýuze çyka-ryp, senagat, hyzmat kärhanalarynyň we jemgyetçilik guramalarynyň sowda ýa-da beýleki ýumuşlaryny köpcülükleyin, ýa-da şahsy aña ýokary derejede täsir eder de-rejede döredilen maglumatla-ry ýáýratmak arkaly durmuşa geçirmeňdir. Bu kesitlemen-den görnüşi ýaly, mahabat, bir tarapdan, iş, beýleki bir tarapdan, bu işiň netjesi (ýagny, mahabat önumi) hökmünde görünüyär.

Mahabat önumi maksatlı auditoriýa täsir etmek işini amala aşyrmakda ulanylýan mahabat işiniň önumlerini, mahabat materiallaryny, ma-habat yüzlenmelerini göterijileriň toplumydyr. Soňky ýyllaryň meýilleri mahabata bellibir mahabat beriji tarapyndan emele gelýän we tölenilýän sosial köpcülükleyin täjirçilik aragatnaşygynyň bir görnüşi hökmünde garamak boldy. Aragatnaşygyn maksadı mahabat yüzlenmesini kabul edi-jileriň mahabat obýektine baglylykda bellibir mak-satlı psihologik ýörelgesini döretmekdir.

ABŞ-da we beýleki senagat taýdan ösen ýurt-larda «mahabat» (advertising) adalgasy KHBS-de (metbugatda, radio, telewideniye arkaly, diwar mahabatynda) mahabat bildirişini anladyp, satuwa ýardam edýän çäreleri – «seylz promoush», oýnyň jemgyetçilik gatnaşyklaryny gazañmaga gönükdirilen abraýly çäreleri – «publik rileýşn, şeýle-de soňky ýyllarda has ösyän, düýp manysy öndürjiniň sarp ediji bilen gönükdirilen gatnaşyklarynda bolan mahabat pudagyny – «direkt mar-keeting» öz içine almayar.

Ykdysadyetili mahabat pudagy – bu milli ykdysadyetili gurluşyň bölegini düzýän, iş ugry we maksadı müsderileriň harytlaryny (hyzmat-lar) satuwyny höweslendirmekden, mahabat serişdeleri arkaly, mahabat beriji bilen olaryň auditoriýasyny arasynda gatnaşygy emele getirmekden ybarat bolan mahabat işine işjeh gat-naşyjylaryň (mahabat hünärmenleri, mahabat firmalary, mahabat firmalarynyň bölmeleri we kärhanalar) toplumydyr.

(Dowamy gazetiň indiki sanynda).

Marketingiň esaslary

(Başlangyjy gazetiň geçen sanlarynda).

4. Marketing ulgamynda isleg we teklip

Giňden sarp edilýän harytlaryň klassifi-kasiýasy. Önümçilik maksatlı harytlar we hyzmatlar önemçilikde beýleki harytlary we hyzmatlary peýdalanmak üçin, hojalyk işi üçin ýa-da beýleki sarp edijilere alyp satmak üçin alynyar.

Olar önemçilige hyzmat etmek boyunça enjamlary, çig maly, hyzmatlary özünde jemleyärler. Önümçilik maksatlı harytlary olaryň önemçilik prosesine gatnaşy derejesini esa-synda we olaryň otnositel gymmatlygy boyunça toparlara bölmek bolar.

Düýpli emläk

Önümçilik maksatlı harytlary

Klassifikasiýasy. Tebiq serişde-riň we ýarym fabrikatlaryň öz arasynda meňzeşligi olaryň ýerleşisini höweslendirmek boýunça işiň ýaýbaňlandyrmagyny çäklendiryärler. Şu ýagdaýda esasy marketing garayşlary baha we getirijiniň ygybarlylygy bolup durýar. Düýpli emläk kada bolşy ýaly, gös-göni öndürjiden amala aşyrýlyan esasy satyñ almalaryň toparyna degişlidir, şoňa görär-de şahsy satuwlaryň teknikasy bu ýerde mahabata garanda, uly rol oýnaýar. Sarp edijilik bazary üçin gündelik isleg bildirilýän harytlara garanda, kömekçi materiallaryň bazar üçin senagat ahmiyetli harytlar bolup durýarlar. Bu harytlar satyñ alnanda, esasy nukdaýnazarlar baha we serwisdir. Şeýlelik bilen, haryt belli bir islegleri kanagatlandyrma-ga mümkinçilikli bolan alyş-çalşyň haýsydyr bir närsesi bolup biler. Şunuň bilen baglanyşkly haryt sarp edijilik gymmatyna eýe bolmalydyr, ol, adatça, birnäçe tapgyryň döredilýär.

Birinji
Maraljan KURBANOWA,
Türkmenistanyň Söwda
we daşary ykdysady
aragatnaşyklar ministrliginiň
Söwda-kooperativ
mekdebiniň mugallymy.

t a p g y r
harydyň
esasy ni-
yetlenili-
şini dö-
retmek,

islegleri kanagatlandyrmak bilen
baglanyşklydyr. Şu tapgyrda marke-tingiň esasy wezipesi harydyň esasy niyetlenilişiniň takyq kesitlemesi bolup durýar, ol harydyň niyetlenen sarp edijileriň şol toparynyň has umumy talaplaryny görkezýär.

Ikinji tapgyrda harydyň anyk hil görkezijilerini onuň ygybarlylygy, uzak möhletlilikini, tehnologikligini, şeýle hem ergonomiki, estetiki we beýleki häsiyetlerini bellemek möhümür. Üçünji tapgyrda harydyň sarp edijilik gymmatynyň goşmaça häsiyetnamalarynyň döredilmezi bolup geçýär, ol guramaçlyk-ykdysady faktorlaryň düýp mazmunyny, hususan-da, harydyň bahalaryny,

ony satmagyň ykdysady şartlarını, hyzmat et-megiň, kepillikleriň bolmagynyň şartlarını we başgalary görkezýär.

Dördüncü tapgyr alyjynyň şahsy aýratynlyk-laryny görkezýär, munuň özi önumiň haryt hereketini guramak üçin has möhümür. Bu aýratynlyklara bäsdeşlige ukypli öňümler, harydyň jemgyyetçilik tarapyndan ykrar edil-megi, harydyň ösüş perspektivalary we baş-galary babatda hödürlenilýän harydyň oňyn sypatlary degişi.

Tehnologiyalarda we bäsdeşlige ýagdaýynda çalt özgertmeleri hasaba almak bilen firma diňe bar bolan harytlara bil baglap bilmez. Alyj taze we kämilleşdirilen önmüle-ri isleyär, olara garaşyár hem-de bäsdeşler olary bu taze harytlar bilen üpjün etmek üçin köp tagallalar edýärler. Netije-de, her bir fir-mada taze harytlary işläp taýýarlamagyň öz mazsatnamasy bolmalydyr.

«Taze harytlar» diýilip, hakyky öňümlere, bar bolan harytlaryň gowulandyrylan görnüşerine ýa-da modifikasiýalaryna, şeýle hem öndürjili firmalaryň taze markalaryna düşünilýär. Tazeçilik örân töwekgelçilikli bolup biler. F.Kotlieriň maglumatlary boyunça iň uly islegden peýdalanýan harytlaryň bazarynda ähli hödürlenilýän taze harytlaryň 40 göterimi, senagat maksatlı harytlaryň bazarynda 20 göterimi, hyzmatlar bazarynda bolsa 18 göterimi şowsuzlyga duçar bolýar. Giňden sarp edilýän bazarda taze harytlaryň şow-suzulyklarynyň howsalaly derejesi, aýratyn-da, taze harytlary döretmegiň her bir tapgyrynyň düýpli gaýtadan işlenilmegine mejbur edýär.

Harytlaryň bäsdeşlige ukypli lyk mesele-si bazar ykdysadyetinde merkezi orunlaryň birini eýeleýär, ýone iş ýüzünde bäsdeşlige ukypli lyk düşünjesi heniz ýola goýlan däldir. Harydyň bäsdeşlige ukypli lyk, emele gelen düşünjelerde kada bolşy ýaly, bazarda oňa kesgitlenilen artykmaçlyklary üpjün edýänle-riň hemmesine düşünilýär. Şeýle kesitleme garalýan hadysanyň düýp mazmunyny gow-şak düşündirýär, şunda harydyň häsiyetna-masy hökmünde bäsdeşlige ukypli lyk düýp manysy duşdan geçirilýär, onuň bilen bagla-nışyklary bazaarda meňzeş harytlaryň arasynda islegi paýlamak bolup geçýär.

Käte bäsdeşlige ukypli diýip, diňe ony gym-matdan aýryp, sarp edijilik häsiyetleriniň top-lumyna düşünilýär, şunda «bäsdeşlige ukypli lyk» diýen adalga harydyň hil düşünjesi bilen garyşdyrylyar.

Harydyň sarp edijilik häsiyetleri onuň ba-ha häsiyetnamalaryndan aýrylmazdyr, harydyň bäsdeşlige ukypli lyk ululygy onuň sarp edijilik häsiyetleriniň we gymmatynyň möcberine baglydyr.

Sarp edijilik häsiyetleriniň bolmagy harydyň sarp ediş netjeliligini, onuň peýdaly netjesiniň şartlendirýär.

Harydyň peýdaly netjesine, beýleki haryt-laryň şu zeýilli görkezijilerine baha görkezi-jisiň gatnaşygy onuň bäsdeşlige ukypli lyk derejesi hakynda düşünje berýär. Bäsdeşlige ukypli haryt bolmak bäsdeşlige garşysy-na durmazlygy däl-de, ondan öne geçmegi aňladýär.

(Dowamy gazetiň indiki sanynda).

Biznes reklama

br.com.tm

KROSSWORD

Kofe başynda

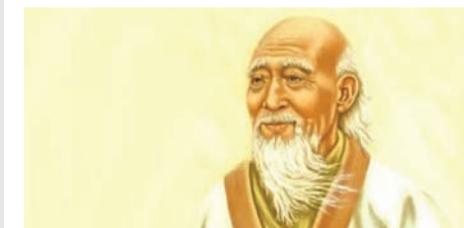
Köp zady gazanýan däl, köp zatdan
yüz öwrüp bilýän güýçlidi.

Waleriy Kipelov

Beyik zadyň hatyrasyna
gowy zatdan el çekmäge çekinmäň!

Jon Rokfeller

Çykday girdejä öwrülip biler,
girdeji-de çykda öwrülip biler.

Lao Szy

Howp-hatarlardan gorkmaň,
öz gorkaklygyňzdan gorkuň!

Aleksandr Makedonskiy

Durmuşa durnuklylyk – bu diňe
çydamlylyk däl, eýsem, hemme
zady gaýtadan başlap bilmek.

Frénis Fisjerald

Awtoulagyň dünýäsine ser
salsak, özünüň ýyndamly-
gy we gymmatbahalydy-
gy bilen dünýäde ilkinji
ýerde durýan «BUGATTI»

awtoulagy 1909-njy ýylde Etoro Bugatti tarapyndan döredilýär. Etoro Bugatti şol wagt on ýedi ýaşy oglandygyna garamazdan, bu ýyndam awtoulagyň dizaynyny çyzýar. «Bugatti» awtoulagynyň dünýä belli «Bugatti Veyron» we «Bugatti Chiron» atly 2 sany esasy modelleri bar. Bu awtoulagyň ýyndamlygyny subut edýän maglumat-
lary bellap geçeliň: «Bugatti Veyron»

awtoulagyň tigirleri nädip çydaýarka? «Bugatti Chiron» awtoulagynyň gymmatbahaly tigirleri «BICKTEN» kompaniyasy tarapyndan öndürilýär. Bu tigirleriň bahasy 42 müň amerikan dollaryna barabar. Bu awtoulag kompaniyanyň işgärleri tarapyndan 60 günün dowamynda doly ýágdaýda el bilen düzülýär. Daşsynyň reňki barada aýdanymyzda, 2 hepde wagtyň dowamynda 8 gat reňk sepilýär. Umuman, «BUGATTI» awtoulagy ýonekeý bir awtoulag bolman, eýsem, bir sungat eseridir.

Meretgül ÖWEZOWA,
Türkmen oba hojalyk institutynyň mugallymy.

Ýaltalyk hem ýáýdanmaçlyk –
bu öz mynasyp durmuşyňzy
ýaşamaýanlygyňzyň duýduryşy.

Vladimir Dowgan

Hemmäniň dosty – hiç kimiň dosty.

Aristotel

Hiç kim hem tötänden gowy adam bolanok.

Platon

Sport

br.com.tm

ÝCL: Pleý-off tapgyryna gatnaşjak 18 topar belli

Geçen hepde Ýewropanyň çempionlar ligasynda 7-nji tapgyryň oýunlary geçirildi. Tapgyrda birnäçe garaşylmadyk netijeler hasaba alyndy. Hususan-da, «Feyénord» öz meýdançasyndы «Bawariýanyň» derweze sine jogapsyz 3 top ýollap, ýenis gazanan bolsa, «Mançester Siti» deslap 2:0 hasabynda öňe saýlanandygyna garamazdan, myhmançlykda «PSŽ-den» 4:2 hasabynda asgyn geldi. Şeýle-de 9 gol urlan oýunda «Barselona» myhmançlykda «Benikany» 5:4 hasabynda ýeňdi.

7-nji tapgyrdan soňra 2 topar — «Liwerpul» we «Barselona» ýaryşyň 1/8 finalynaya wagtyndan öň ýolnanma alan klublar bolup durlar. Şeýle-de «Inter», «Milan», «Atalanta», «Ýuwentus» (hemmesi Italiýa), «Baýer», «Bawariýa», «Borussiya» (hemmesi Germaniya), «Monako», «Lill», «Brest» (hemmesi Fransiýa), «Atletiko», «Real» (ikisem İspaniya), «Arsenal» «Aston Willa» (ikisem Angliýa), «Feyénord» (Niderlandlar) we «Seltik» (Şotlandiya) ýaly topalar ÝCL-iň pleý-off tapgyryna adyny ýazdyrdy. Olaryň arasyndan 1/8 finala gönü ýolnanma

aljak toparlaryň 6-synyň ady hem-de pleý-off tapgyryna gatnaşjak ýene 6 topar ahyryk 8-nji tapgyrdan soňra belli bolar.

Mundan başga-da, «Sturm», «Zalsburg» (ikisem Awstriýa), «Bolonýa» (Italiýa), «Sparta» (Çehiýa), «Leýpsig» (Germaniya), «Žirona» (İspaniya), «Srwna Zvezda» (Serbiýa), «Slowan» (Slowakiýa) we «Ýang Boýz» (Şweýsariýa) ýaly toparlaryň eýyäm ÝCL bilen hoşlaşjakdygы belli boldy.

ÝCL-iň 8-nji tapgyrynyň duşuşyklary 29-njy ýawandan 30-njy ýanwara geçiriljek gjide Aşgabat wagty bilen sagat 1:00-da oýnalar.

HTF dünýä çempionlaryny yylan etdi

Halkara tennis federasiýasy tarapyndan 2024-nji ýylyň jemleri boyunça dünýä çempionlary yylan edildi. Oňa laýyklykda, ATP reýtinginiň birinji raketkasy italiýaly Yannik Sinner erkeklerin arasynda, WTA reýtinginiň ikinji raketkasy polşaly Iga Šwýontek bolsa zenanlaryň arasynda geçen ýylyň dünýä çempiony hökmünde ykrar edildi.

Yeri gelende bellesek, Yannik Sinner ge-

çen ýyl İtaliýanyň ýygynsy bilen Dewisiň Kubogunda ýeňiň gazandy, «Australian Open», «US Open» «uly tuwulgalarynda» hem-de ATP-niň jemleýji turnirinde çempion bolmagy başardy. Şeýlelikde, Sinner Halkara tennis federasiýasy tarapyndan «dünýä çempiony» diyen ada mynasyp görilen ilkinji italiýaly tennisci boldy.

Iga Šwýontek bolsa geçen möwsümde «Rolan Garros» «uly tuwulgalarynda», «WTA-1000» seriýasyna girýän turnirleriň

dördüsünde ýeňiň gazandy, Pariž şäherinde geçirilen Olimpiýa oýunlarynda bürünç medala mynasyp boldy. Şeýle-de Polşanyň ýygynsy bilen Dewisiň Kubogunda ýarym finala çykmagyň hötdesinden geldi.

Maglumat üçin, HTF dünýä çempionlary olaryň ýylyň dowamýndaky turnirlerdäki, şol sanda «uly tuwulgaldaky», ýygynslaryň düzümindäki hem-de Olimpiýa oýunlaryndaky çykyşlary esasynda kesgitleyär.

1 milliard ýewrodan gowrak girdeji gazandy

spaniýanyň «Real» kluby bir möwsümde 1 milliard ýewrodan köp girdeji gazanan ilkinji futbol kluby hökmünde taryha girdi. «Deloitte» auditorlyk kompaniyasyň maglumatlaryna görä, 2023/24-nji ýylky futbol möwsümünde «Real» iň köp

girdeji gazanan futbol kluby boldy. Hasabat döwründe ispan toparynyň girdejisi 1 milliard 46 million ýewro deň bolup, bu görkeziji ozalky möwsüm bilen deňesdirilende, 26 gösterim köpdür. Has takygy, 2022/23-nji ýylky möwsümde «Realyň» girdejisi 831 million ýewro deň bolupdy.

Yeri gelende bellesek, «Realyň» geçen möwsümdeki girdejisiniň 482 million ýewrosy täjirçilik satuwlaryndan, 316 million ýewrosy telegörkezilişlerden, 248 million ýewrosy bolsa oýun günlerinde petekleriň we beýlekleriň satuwyndan topalanandyr.

«Borussiya» Nuri Şahini işden boşatdy

Dortmundyň «Borussiya» kluby baş tälîmcisi Nuri Şahini işden boşatdy. Beýle netijä topar ÝCL-iň 7-nji tapgyrynda «Bolonýadan» myhmançlykda 2:1 hasabynda ýerilenden soňra gelindi.

Yeri gelende bellesek, «Borussiya» hâzırkı

wagtda Germaniýanyň Bundesligasynda hem örän şowsuz çykyş edýär.

Maglumat üçin, «Borussiya» Nuri Şahiniň halypalyk etmeginde 27 oýunda meýdança çykyp, 12 gezek ýeňiň gazandy, 11 gezek ýeňildi hem-de 4 gezek deň oýnady.

«Borussiya» täze tâlimcisi bolmaga esasy dalaşgârleriň hatarynda «Bawariýanyň» ozalky halypasy Niko Kowaçyň hem-de geçen ýylyň güýzünde «Mançester Yunaýtedden» işden boşadylan Erik Ten Hagyň atlary bar.

Ilkinji gezek «uly tuwulga» ýaryşynyň çempiony boldy

Geçen hepdäniň şenbe günü «Australian Open 2025-iň» ýekelikdäki görnüşinde zenanlaryň arasyndaky çempion kesgileneildi. Final oýnunda dünýäniň 1-nji raketkasy belarusly Arina Sobolenko WTA reýtinginiň 14-nji basqançagyny eyeläp duran amerikalı Medison Kiz bilen güýç synanyşdy.

2 saat 2 minut dowam eden aýgytlayýj oýun 6:3, 2:6, 7:5 hasabynda Medison Kiziň peýdasyna tamamlandı. Şeýlelikde, amerikalı tennisçi özünüň karýerasında ilkinji gezek «uly tuwulga» ýaryşynyň çempiony bolmagy başardy.

Yeri gelende bellesek, Medison Kiz «Australian Open» arkaly 2000 reýtinginde 7-nji orna geçendigini bellemek gerek.

hem-de 2,2 million amerikan dolları möçberinde pul baýragyna mynasyp boldy. Finalda ýeňiše sezewar bolan Arina Sobolenko bolsa, 1300 reýting utugyna hem-de 1,2 million amerikan dollaryna eýe çykydý.

Mundan başga-da, «Australian Open» täze çempiony Medison Kiziň WTA reýtinginde 7-nji orna geçendigini bellemek gerek.

Sahypany taýýarlan: Mätgurban MÄTGURBANOW,

br.com.tm

Rekord görkeziji

2024 -nji ýylda Gruziýanyň syýahatçylykdan gazanan girdejisi rekord derejeli 4 milliard 425,4 million amerikan dollaryna deň boldy. Görkeziji 2023-nji ýyl bilen deňeşdireninde, 7,3 gösterim köpdür. Bu barada ýurduň Ykdysadyýet we durnukly ösüş ministrligi habar berýär. Geçen ýylyň dördüniň çäryeginiň özünde Gruziýanyň syýahatçylykdan gazanan girdejisi 10,3 gösterim artyp, 963,7 million amerikan dollaryna barabar boldy.

Ady agzalan ministrligiň bellemegine görä, ysraýylly syýahatçyalar 128,3 million amerikan dollar, azerbayjanly syýahatçyalar 25,8 million amerikan dollar, eýranly syýahatçyalar 22,9 million amerikan dollar, Ýewropa Bileleşigine agza ýurtlaryň syýahatçalary 21,6 million amerikan dollar we Saud Arabystanyň syýahatçalary 21,4 million amerikan dollar myöcherde Gruziýa syýahat etmek üçin pul harçlapdyrlar.

Gruziýanyň hökümeti 2028-nji ýyla čenli ýurt syýahatçylykdan ýlda 6,4 million amerikan dolları girdesi gazanar diňlip garaşyär.

Täze awtoulaglar görkezildi

CHEVROLET
Gelen hepdäniň dowmynnda dünýä belili awtoulag öndürürän kompaniyalaryň birnaçesi täze awtoulaglaryny görkezdi. Olaryň ilkinjisi «General Motors» korporasiýasyň «Chevrolet Equinox 2026» awtoulagydyr. «GM Authority» neşiriniň habaryna görä, awtoulagyň köpçülükleyin önemçiligi 2025-nji ýylyň 17-nji martyndan ýola goýlar. 30-njy ýanwardan bolsa kompaniya awtoulagy satyn almak isleýanlarıň deslapky sargylaryny kabul edip başlar. Awtoulagyň bahasy häzirlikçe mälim edilmeyär.

Görkezilen awtoulaglaryň ikinjisi bolsa «Skoda» kompaniyasyň 130 ýyllygyna bagışlanan «Kodiaq Sportline 130 Edition» awtoulagydyr. Awtoulag müsderilere birnaçe nusgada hödürlenip, olaryň bahasy 49 müň ýewrodan başlap, 54 müň 250 ýewro čenli barabar bolar. Awtoulagyň satwy şu ýylyň aprel aýynda başlanar. Şeýle-de geçen hepdäniň ortasynda «Hyundai» kompaniyasy Ýakyn Gündogar bazaryna ýedi orunlyk «Creta Grand 2025» awtoulagyny çykardyglyny mälim etdi.

Taýýarlan: Gurbantäç REJEPOWA, Türkmen döwlet maliye institutynyň uly mugallamy.

J.P. Morgan

İş haky – 39 million amerikan dolları

JPMorgan Chase & Co. banky ýerine yetiriji direktory Jeými Daýmona 2024-nji ýylyň jemi boýunça 39 million amerikan dolları myöcherde iş hakyny töledi. Bu

JPMORGAN CHASE & CO.
Taýýarlan: Ylýas HALLYÝEW, TDMG-niň Aşgabat şäheri boýunça müdirliginiň harby gullukçysy, uly leýtenant.

Geçen ýylyň soňky çäryeginde Koreýa Respublikasynyň ykdysadyýeti 0,1 gösterim ösdi.

«Adidas» girdejisini artdyrýar

Sport eginbaşlaryny öndürürän Germaniyanyň «Adidas AG» kompaniyasy 2024-nji ýylyň soňky çäryeginde girdejisini 24 gösterim artdyryp, 5 milliard 970 million ýewro gazandy. Geçen ýylyň dördüniň çäryeginiň özünde Gruziýanyň syýahatçylykdan gazanan girdejisi 10,3 gösterim artyp, 963,7 million amerikan dollaryna barabar boldy.

Bu üýtgeşmeler, ilkinji nobatda, «Adidas» kompaniyasyň paýnamalarynyň gymmatlamagy (6,5 gösterim) bilen baglanışylydyr. Girdejinin artmagynyň ýene-de bir düüpli sebäbi kompaniyanyň Kanýe West bilen jedeliniň tamamlanmagydyr. Netijede, kompaniya West bilen bilelikde öndüren «Yeezy» aýakgaplarynyň önemçiliginin ýatyrdy.

«Adidas» kompaniyasyň girdejisi 23,7 milliard ýewro, arasssa peýdasy bolsa 2023-nji ýyl bilen deňäniňde, baş esse artyp, 1,3 milliard ýewro barabar boldy.

Bu üýtgeşmeler, ilkinji nobatda, «Adidas» kompaniyasyň paýnamalarynyň gymmatlamagy (6,5 gösterim) bilen baglanışylydyr. Girdejinin artmagynyň ýene-de bir düüpli sebäbi kompaniyanyň Kanýe West bilen jedeliniň tamamlanmagydyr. Netijede, kompaniya West bilen bilelikde öndüren «Yeezy» aýakgaplarynyň önemçiliginin ýatyrdy.

«Caviar» täze smartfonuň özboluşly görnüşini hödürledi

Mesħur smartfonlaryň gymmat görbüslərini öndürmekde özünü dünýä tanadan Russiýanyň «Caviar» kompaniyasy bu gezek «Samsung Galaxy S25 Ultra» smartfonunyuň özboluşly koleksiýasyny hödürledi. Bu waka geçen hepdäniň anna günü bolup geçdi. Täze koleksiýa «Lunar Year»

diňlip atlandyryldy. Onuň düzümde smartfonuň iki nusgasy bar: «Dark Ouroboros» we «Ouroboros». Smartfonuň «Dark Ouroboros» nusgasy 659 müň rubldan, «Ouroboros» nusgasy bolsa 899 müň rubldan bahalanýar.

Maglumat üçin: «Caviar» kompaniyasy geçen ýylyň aýagynda «iPhone 15 Pro» smartfonunuň altın çayylan görbüslüne satuwa çykarypdy.

Ýatlatsak, «Samsung Galaxy S25 Ultra» smartfony ilkinji gezek geçen hepdäniň çarşenbe günü görkezilipdi.

Altynyň eksporty artýar

Izwestiýa telekanalynyň habar bermegine görä, Russiya 2024-nji ýylda Gonkonga altın eksport etmek boýunça öndebarlyj ýurt boldy. Geçen ýyl Russiya Gonkonga 1,2 milliard amerikan dollarlyk altın eksport edipdir. Bu görkeziji 2023-nji ýyl deňeşdireninde, 4,5 esse köpdür.

Altyn öndürmekde öndebarlyjylaryň biri bolan Hytaý 2024-nji ýylda altın önemçiligin 1 gösterim artdyr. Öndürilen

altyn 377,2 tonna boldy diňip, «China Gold Association» mälim edýär.

Şeýle-de geçen hepdäniň dowamında altynyň bahasyň gymmatlandygyny bellemeklik gerekdir. Onuň bir unsiýasynyň bahasy 2,78 müň amerikan dollaryndan geçdi. Beýle ýokary baha soňky gezek 2024-nji ýylyň 30-njy oktyabrynda hasaba alnypdy.

Taýýarlan: Parahat BATYROW, Magtymguly adyndaky Türkmen döwlet uniwersitetiniň žurnalistika hünäriniň talyby, «Biznes reklama».

Habarlar

1 milliard maýa goýar

Amerikanyň «Alphabet Inc.» korporasiýasynyň düzümine girýän «Google» «Anthropic» emeli aň kompaniyasına ýene-de 1 milliard amerikan dolları maýa goýar diňip, «Financial Times» gazeti ýazýär. Mundan öň «Google» ady agzalan kompaniya 2 milliard amerikan dolları maýa goýupdy.

Şeýle-de «Anthropic» kompaniyasına «Lightspeed Venture Partners» gazznası hem 2 milliard amerikan dolları möçberde maýa goýbermäge ýakyn. Mundan başga-da, «Anthropic» kompaniyasına soňky bir ýarym ýylyň dowamında 8 milliard amerikan dolları maýa goýandygyny «Amazon» mälim etdi.

Ýeri gelende bellesek, «Anthropic» emeli aň kompaniyasına 2021-nji ýylda «OpenAI» kompaniyasyny öňki işgärleri tarapyndan esaslandyryldy. Házırkı wagtda kompaniyada 500 müňden gowrak hünärmen işleýär.

Ýüzlerce işgärini işden boşadar

CNN amerikan televanalı yüzlerce işgärini işden boşatmagy meýilleşdirýär.

Bu barada CNN habar berýär. Beýle üýtgeşmeler köpçülükleyin habar beris serişdeleriniň käbir pudaklarynyň sanly ulgam arkaly işläp başlamagy bilen baglanışylydyr. Házırkı wagtda televanalı işgärlər düzümü 3 müň 500 adamdan ybaratdyr.

«Warner Bros. Discovery» kompaniyasına degişli «CNN» televanalı Washingtonda käbir teleprogrammalaryny Nýu-Yorka geçirmege meýilleşdirýär. Bu üýtgeşme bolsa kompaniyanyň çykdaylaryny azaltmak maksady bilen edilýendir.

Maglumat üçin: telekanal ABŞ-da we Kanda «CNN» ady bilen, beýleki ýurtlarda bolsa «CNN International» ady bilen ýaýlyma yetirilýär. Telekanal dünýäniň 200-den gowrak ýurdunda görmäge elýeterlidir.

Arassa peýdasy artdy

Plastik kartlary öndürüjili «American Express» kompaniyasy 2024-nji ýylyň soňky çäryeginde arassa peýdasy 12 gösterim, girdejisini bolsa 9 gösterim artdyr. Geçen çäryekde kompaniyanyň arassa peýdasy 2,14 milliard amerikan dollaryna barabar boldy. Bu görkeziji bir ýyl mundan öň 1,9 milliard amerikan dollaryna deň boldy. Onuň gazanan girdejisi bolsa 17,18 milliard amerikan dolları boldy. Öňkil bu görkeziji 15,8 milliard amerikan dolları bolupdy.

«American Express» kompaniyasy 2024-nji ýylyň jemi boýunça arassa peýdasy 21 gösterim artyp, 10,13 milliard amerikan dollaryna ýetdi. Kompaniyanyň geçen ýyl gazanan girdejisi bolsa 9 gösterim ýokaryla 65,95 milliard amerikan dollaryna barabar boldy.

Kompaniya 2025-nji ýylda girdejisiniň ýe-8 — 10 gösterim ýokarlanmagyna garaşyär.

Taýýarlan: Şöhrat SOPÝEW, TDMG-niň Aşgabat şäheri boýunça müdirliginiň harby gullukçysy, podpolkovnik.

Biznes reklama

İş haky – 39 million amerikan dolları

bolsa 2023-nji ýylda tölenen iş hakyndan 8 gösterim köpdür. Ol 2023-nji ýylda 36 million amerikan dolları iş hakyny alypdy.

Bankyň beýle sahylygy onuň geçen ýylyň jemi boýunça rekord görkezijili arasa peýda gazañmagy hem-de paýnamalaryny 41 gösterim gymmatlamagy bilen baglanışylydyr.

Jeými Daýmon «JPMorgan Chase & Co.» bankynda 2006-nji ýyldan bari zähmet çekip gelýär.

Taýýarlan: Ylýas HALLYÝEW, TDMG-niň Aşgabat şäheri boýunça müdirliginiň harby gullukçysy, uly leýtenant.

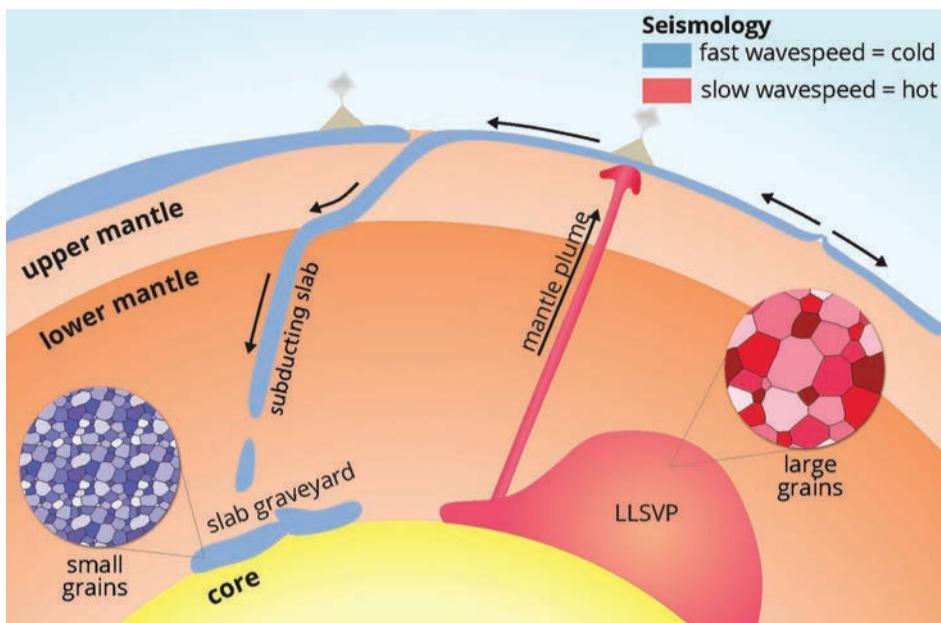
Geçen ýylyň soňky çäryeginde Koreýa Respublikasynyň ykdysadyýeti 0,1 gösterim ösdi.

Amerikanyň «J&J» kompaniyasynyň arassa peýdasy soňky çäryekde 17 gösterim azaldy.

Горизонт

МЕЖДУНАРОДНЫЕ НОВОСТИ

Новое открытие геологов: глубоко в мантии Земли скрываются древние «острова»

Геологи сделали важное открытие о внутреннем строении Земли. Они установили, что две гигантские структуры в мантии Земли, расположенные глубоко под Африкой и Тихим океаном, существуют как минимум полмиллиарда лет. Об этом написали в издании Nature.

Эти области, известные как «Крупные области с низкой скоростью сдвига» (LLSVP), находятся на глубине более 2 тысяч километров.

Изучая, как сейсмические волны проходят через них, ученые выяснили, что эти структуры намного старше, чем считалось ранее. К удивлению исследователей, сейсмические волны

затухали в LLSVP меньше, чем в окружающей мантии. Это означает, что LLSVP состоят из крупных минеральных зерен, которые формировались очень долго.

Открытие противоречит распространенной теории о том, что мантия Земли хорошо перемешана. Большая зернистость делает LLSVP очень жесткими и устойчивыми к перемешиванию.

Кроме того, это объясняет, почему эти области связаны с образованием мантийных плюмов – потоков горячего материала, поднимающихся из глубины и вызывающих вулканическую активность на поверхности Земли.

Трамп хочет добиться от Саудовской Аравии инвестиций на сумму \$1 трлн

Президент США Дональд Трамп вновь заявил, что попросит Эр-Рияд увеличить инвестиции в американскую экономику до \$1 трлн.

Саудовская Аравия только что объявила, что инвестирует как минимум \$600 млрд. Думаю, они доведут сумму до \$1 трлн. Я попрошу их [инвестировать] \$1 трлн», – сказал он, выступая в Лас-Вегасе (штат Невада).

23 января, выступая по видеосвязи перед участниками Всемирного экономического форума в Давосе, Трамп сказал, что попросит наследного принца и премьер-министра Саудовской Аравии Мухаммеда ибн Сальмана Аль Сауда «округлить сумму [инвестиций] до примерно \$1 трлн». Президент США предположил, что, Саудовская

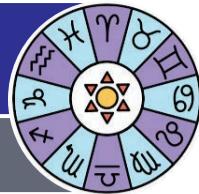
Аравия согласится на это, потому что Вашингтон «очень хорошо относится» к ней.

Впоследствии, беседуя с журналистами в Белом доме, Трамп выразил готовность нанести свой первый зарубежный визит в Саудовскую Аравию в случае достижения договоренности о крупных инвестициях.

Материалы данной страницы подготовила: Гульшат АМАНОВА, «Бизнес реклама».

Финансовый гороскоп на неделю

с 27 января по 2 февраля 2025 года

Овен
21.03 –
19.04

На этой неделе астрологи рекомендуют Овнам слушать внутренний голос, ведь он поможет сохранить доходы или даже умножить их. Есть только один способ не пойти в противоположном направлении – быть осторожнее с тратами.

Телец
20.04 –
20.05

Это хорошая неделя для тех Тельцов, которые хотят преуспеть в финансовой сфере. Все мысли Тельцов, по мнению астрологов, должны быть направлены на то, чтобы улучшить свою жизнь, найти ответы на духовные

Близнецы
21.05 –
21.06

Близнецам необходимо помнить о том, что если они хотят выбраться из финансовой ямы, то придется активизироваться, но лучше делать это с 28 января, пока Меркурий не придет в норму. Тем, кто уже достиг каких-то финансовых высот, следует заняться

Рак
22.06 –
22.07

Раков на этой неделе возможно появление событий, которые лишат их покоя и финансовой стабильности. В таком состоянии будет гораздо сложнее принимать важные решения, заниматься бизнесом, поэтому важно держать себя в руках. Что касает-

Лев
23.07 –
22.08

Львов на этой неделе может существенно улучшиться домашняя гармония. В родных стенах будет гораздо приятнее работать. Это существенно поможет всем фрилансерам данного Знака – они смогут сохранить и увеличить доход. Также это по-

Дева
23.08 –
22.09

Дев на этой неделе из-за Урана появится одно большое преимущество – мощная интуиция. Шестое чувство не раз спасет людей этого Знака от фиаско в каких-то трудных ситуациях. Также оно подскажет, кто из коллег или клиентов яв-

Весы
23.09 –
22.10

Весов на этой неделе появится уникальная возможность найти свое призвание. Всем, кто пока не знает, чем хочет заниматься по жизни, либо испытывает творческий кризис, необходимо перестать лениться. Если ответа

Скорпион
23.10 –
21.11

Проблемы с деньгами для Скорпионов начнут уходить из-за Меркурия и Урана. Возможны внеплановые траты, причем немалые. На работе может настать период, когда со Скорпионами многие соглашаются и многие к ним прислушиваются. В таком

Стрелец
22.11 –
21.12

Стрельцам стоит проявлять самостоятельность, потому что им на пути могут по-встречаться энергетические вредители и просто токсичные люди. Сейчас лучше не делегировать никаких задач. Как говорится, «хочешь что-то сделать хорошо – сделай это

Козерог
22.12 –
19.01

Козерогам стоит начать загадывать финансовые желания, потому что звезды с планетами помогут им в реализации задуманного. До среды астрологи советуют Козерогам отдыхать, меньше рисковать, совершать меньше ненужных трат. Для финан-

Водолей
20.01 –
18.02

водолеев часто относят к представителям грубых и конфликтных знаков зодиака. В этом есть доля истины, а на этой неделе ссоры и конфликты могут стать причиной денежных потерь. Именно поэтому астрологи советуют Во-

Рыбы
19.02 –
20.03

Рыб в понедельник могут наплыть не-гативные эмоции, которые нарушают все планы и лишают их уверенности. На первый план выйдет работа с внутренними убеждениями. Деньги не идут в руки тем, кто не верит в себя. Рыbam стоит перестать

сохранением своих доходов. Не нужно совершать покупки, давать кому-то взаймы или вкладываться в сомнительные предприятия. На этой неделе можно открывать счет в банке и менять валюту. Это идеальное время для исполнения финансовых обещаний.

ся непосредственно денег, то в период с 27 января по 2 февраля можно совершать крупные покупки, но не давать никому взаймы. Оформление кредитов для Раков может иметь негативные последствия. Лучше сосредоточиться не только на покупках, но и на заработке.

может Львам с большей эффективностью отдохнуть. Деловую экспансию пока лучше остановить. Нужно заниматься тем, что получается лучше всего и дать амбициям насторожиться. Деньги лучше всего тратить на обучение и получение важных навыков.

ляется добросовестным, а кто нет. Обмануть Дев станет гораздо сложнее. Безмятежность в коллективе может быть нарушена спорами, что тоже может негативно сказаться на заработках и результативности. Не нужно вступать в бесполезные споры.

на вопросы нет в одном месте, нужно искать их в другом. Так же Весы могут встретить на своем пути дилеммы, сложные ситуации. В них придется делать выбор – деньги или хорошая репутация и чистая карма.

случае стоит давать советы окружающим и внимательно смотреть на последствия. На следующей неделе Скорпионы смогут начать пожинать плоды своей мудрости, собирая дивиденды или получая похвалу. Доход и вдохновение принесут командировки.

сам». В трудных финансовых ситуациях астрологи советуют сохранять невозмутимость. Нервы и переживания ничего не изменят, потому что в начале недели управлять миром будет негативная энергетика. Во вторник ситуация стабилизируется и станет намного лучше.

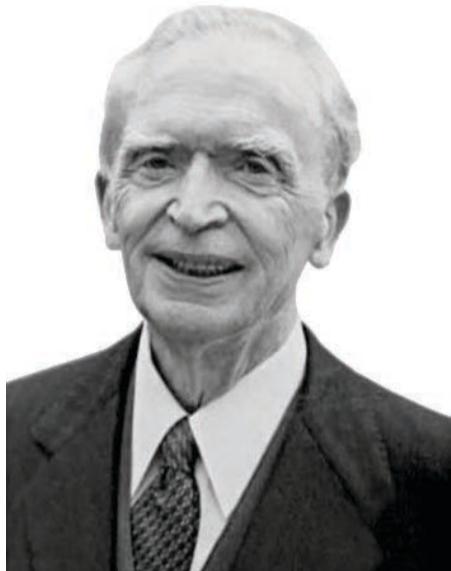
свой стабильности будет полезно заняться чисткой информационного пространства – избавиться от спама и ненужных документов. На этой неделе Козерогам лучше ничего не терять – потерянное уже никогда не вернется. Это касается и денег.

долеям держать себя в руках. На любые провокации нужно отвечать спокойствием. Урегулирование разногласий при помощи компромиссов принесет Водолеям уважение коллег, а в некоторых случаях и повышение доходов.

сомневаться в своем успехе и уникальности, ведь это действительно уникальные люди – как по навыкам, так и по характеру. Со вторника будет больше везения, а когда Уран 30 января перестанет быть ретроградным, Рыб и вовсе ждут большие победы.

br.com.tm

Üstünligiň taglymaty

Aňastyaňyň güýji

Pikirleriňizi özgertseňiz,
ykbalyňyz hem özgerer

Jozef Merfi

Terjime eden: Orazmyrat MYRADOW.

(Başlangyj gazetiň geçen sanlarynda).

BIRINJI BÖLÜM Süňňüñizdäki genji-hazyna

Öz üstünde işlemegiň zerurlygy

Öne, üstünlige sary ilerlemek islendik pudakda diňe bir ýagdaýda mümkindir: irginsiz zähmet çekip, tutanýerlilik görkezmeliſiňiz. Munsuz ösüše garaşmaň. Bu ýagdaý ynsan oglunyň iş alyp barýan islendik ugruna dahyllydyr, şol sanda öz aňastyaňyňa erk etmek babatda-da şeýledir. Diňe erjellik bilen türgenleşmek arkaly aňastyaňyzy öz bähbidiňize ulanmagy başarmakda belentliklere ýetip bileriſiňiz. Aňastaň güýjiniň nähili işleýänligi baradaky taglymaty bolmalysy ýaly derejede özleşdiřen halatyňyza, siz muny iş ýüzünde ulanyp hem-de üstünlik gazanyp bileriſiňiz. Öz üstüňizde näderejede oňat hem yħlasly işleseňiz, isleyän maksadyňza, özüňüz üçin möhüm bolan ugurda üstünlige şonça-da tiz ýetersiňiz.

Muny ylmýň mysalynda düşündirmäge synanyşaýyn. Asyl hünärim himik bolan soň, mysaly himiýadan alaýyn. Wodorodyň hem iki atomly kislorodýň utgaşmasyndan suw alynyar, H_2O . Bu formula hemme kişa diýen ýaly mälimdir. Edil şonuň ýaly hem bu elementleriň başgarak mukdarynyň bri-biri bilen utgaşmagyndan — bir atomly kislorod bilen bir atomly wodorodýň utgaşmagyndan zäherli gazyň emele gelýänligi-de, ähtimal, size aýandyrlar. Emma bu goşunda kislorodýň ýene bir atomyny goşsaň, bütinley zy়ansyz bolan kömürturşy gazy ýuze çkar. Tutuş himiýa, ine, şeýlerak ýörelgä görä işleýär: köp zat mukdara bagly.

Bilip goýuň, himiýanyň, fizikanyň, matematikanyň ýörelgeleri ähli babatda siziň aňastyaňyzyň işleýiň ýörelgeleri bilen meňzeşdir. Hemme kişa belli bolan «Damja daşy deşer» diýen nakyl barada oýanalýy. Ynha, şu asyl ýörelge islendik görnüşdäki we islendik ýerdäki suw babatda ýörgünlü bolup biler. «Gyzdyrylan halatynda materiya giňeyändir» diýlen aýtga-da iççinräk syn edip göreliendaň. Islendik ýagdaý, islendik wagt we islendik ýer babatda bu dogrudyr. Bir bölek polady gyzdyryp görünü, ony nirede — Hytaýda, Angliýada ýa-da Hindistanda gyzdyryanlygyňza garamazdan, poladyň gówrümi giňär. Gyzdyrylan halatynda materialiýanyň giňemegi — üýtgewsiz ýörelge.

Edil şonuň ýaly, aňastyaňa dahylly kanun hem üýtgewsiz häsiyete eýedir. Ol, ine, şeýleräk: aňastyaňyza ynandyrýan zadyňyz durmuşda hem edil şoňa görərək ýagdaý, hadysa hem tejribe bolup ýüze çkar. Düşnükli dilde aýdylanda, özüňize nämäni ynandysaňyz, şol hem amala aşar.

Doga-dilegleriň jogapsyz galmaň, çünki siziň aňastyaňyza uniwersal ýörelgä tabynlykda, gışarnyksyz hereket edýär: näme dileseňiz, ol şony hem berjaý edýär. Ýene bir ýola gaýtalaýaryn, bu ýörelgäniň gürrüňini edenimde, men iş ýüzünde täsirli bolan ýagdaý göz öñünde tutýaryn. Meselem, elektrik togunyň işleýiň ýörelgesi onuň has ýokary güýjenmeden pese sary işleýänliginden ybaratdyr. Elektrik togundan peýdalananýyza siz onuň işleýiň ýörelgesini özgerdeňizok, gaýta tebigatyň kanunu, elektrik togunyň işleýiň kanunu bilen hyzmatdaşlyk etmek arkaly, siz gudrat döretmäge, adamzada dürli-dürli bähbitli hem peýdaly ýagdaýlary bagışlajak açыşlary amala aşyrmagy mümkinçilik alýarsyňz.

Siziň aňastyaňyza hem bozulmaz, üýtgewsiz ýörelgedir, o-da ynam kanunyna laýyklykda işleýär: her bir kişa öz ynamyna görä berler. Siz ynamyň nämedigini, onuň näme üçin we nähili işleýändigini bilmeлиšiňiz. Hakykatda, ynam kanunu — siziň aňyňzyň hem-de akyl-paýhasyňzyň kanunydyr. Aňyňzyň nähili ýollar bilen işleýänligine, aslynda, ynamyň kuwwatynyň hut özüne ynammagyňz gerek. Akyl-paýhasyňzyň ynamy — bu pikiriň özi, bu ýeterlik derejede ýonekeýje halat: diňe pikir, başga zat däl.

Siziň aladalaryňzyň bary, ömrüňizde toplayan tejribeleriňiziň hemmesi, durmuşyňzdaky wakalaryň ählisi, ýagdaýlar, hereketler — aňastyaňy siziň pikirleriňize baş galdyrmasy, seslenmesi mysaly bir zatdyr. Hergiz ýatda saklaň: siziň nämä ynanyanlygyňz däl-de, pikir güýjiniň özi hereket edýändir. Ýalan ynanç-yrıymlara ynammagy, adamzat tarapyndan toplanan galp taglymatlara, ters ynançlara, gor-ky-ürkülere daýanmagy bes ediň. Özüňüz üçin haýyrly bolan müdimilik hakykatlara

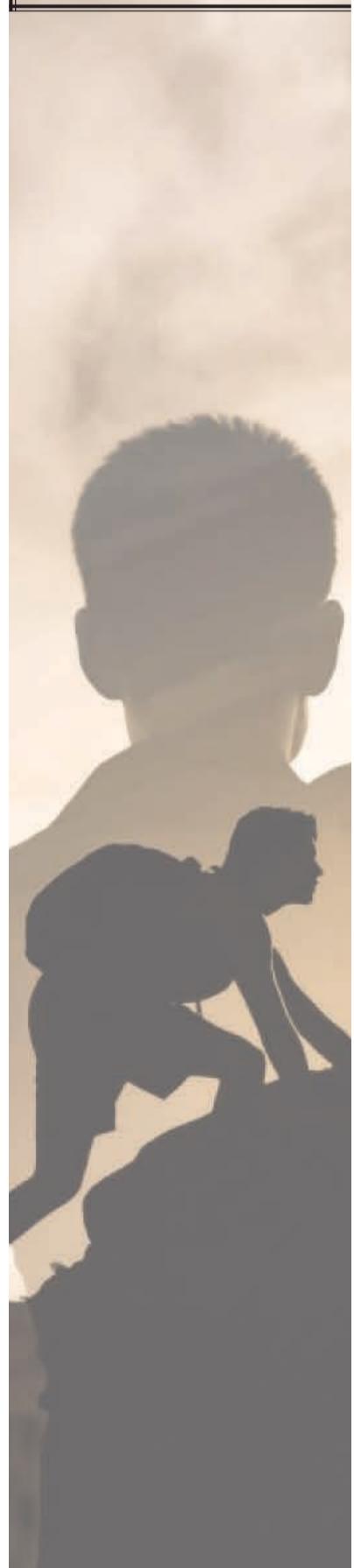
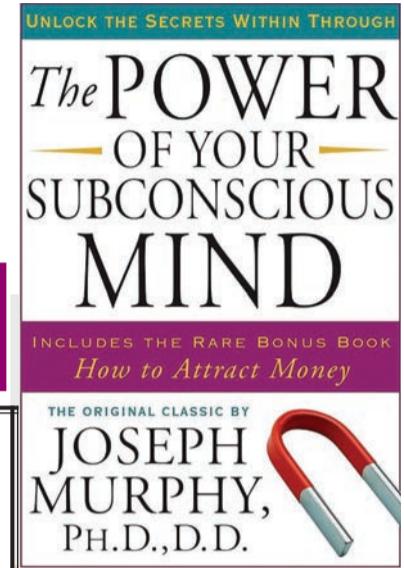
ynanmaga başlaň — müdimilik hakykatlar hiç haçan özgerýän däldir. Şonda siz öne, ýokarlygyna, Hudaýa tarap hereket edip başlarsyňz.

Bu kitabı okaýan okyjy kim bolsa-da, bilip goýsun, aňastyaňy işleýiň ýörelgelerini ulanmaga girişmek ýeterlidir, şonda siz mähetdel etmän öne sary ilerläp başlarsyňz. Şeýle-de siz doga-dilegi dürs berjaý etmegi öwrenersiňiz, bu hadysa ylmý taýdan çemeleşmegi özleşdirersiňiz hem-de diňe bir özüňüz üçin däl, eýsem, daş-töwereginiňzidäkiler üçin-de netijeli mynajat etmegi başararsyňz. Herekete hem täsire dahylly bolan uniwersal kanuna laýyklykda, siziň doga-dilegleriň jogap tapar. Pikir — hereketiň kök urup ugran gämigi. Tásir — doga-dilegiňizde özüňiňiziň akyllı-başlı halda ýollan pikiriňize aňastyaňyzyň jogaby. Aňyňzy sazlaşyk, saglyk, parahatlyk hem raýdaşlyk şekilleri bilen besläň, şonda durmuşyňzda gudratlar ýüz berip başlar.

Akyl-paýhasyň iki hilliliği

Siziň akyl-paýhasyňz ýeke, ýone onuň iki bölege bölünýänligi mese-mälimdir, ol iki hilliliği barada aýtmaga mümkinçilik berýän iki derejä eýedir. Olaryň arasyň bölyän çäk häzir hemmä aýan, akyl-paýhasyň iki sany esasy funksiyasy biri-birine bütinley garşylyklaýyndyr. Her biriniň özüne mahsus bolan hüý-häsíyeti hem güýji bardyr. Bir bitewüligiň aýry-aýry iki böleginiň arasyndaky parhy beýan etmek üçin, adatça, şeýle adalgalar ulanylýar: obýektiw hem subýektiw paýhas, aň hem aňastyaň, ukudaky hem oýalykdaky paýhas, ýüzley «men» hem çuňlukdaky «men», erk edip bolýan hem erk edip bolmaýan paýhas, erkege mahsuslyk hem zenana mahsuslyk we ş.m. — adalgalaryň görnüşleri örän köp. Bu kitapda men «aň» hem «aňastyaň» diýen adalga jübütligini peýdalananmakçy, ýone adalgalaryň başgaçarak nusgalaryna duş gelseňiz hem, nämäni göz öñünde tutýanlygymy özüňüz bilýänsiňiz. Olaryň ähli si akyl-paýhasymyzyň tebigatyna mahsus bolan iki hilliliği alamatlandyrýandy.

(Dowamy gazetiň indiki sanynda).

Mahabat

www.br.com.tm

S/B: 203122501510

ÇYNAR MEBEL

Döwrebap, ýokary hilli mebel önumlerini amatly bahalardan size hödürleýär.

Salgysy: «Berkarar» söwda we dynç alyş merkezi, 0-njy gat, A17 dükan; Parahat 2/2, S.Türkmenbaşy şáýoly, 17-nji jaýy.

+993 12 45 79 03; +993 61 50 77 79; +993 65 04 20 28

«BALKAN» DÖWLET LOMAÝ-BÖLEK SÖWDA FIRMASY

AZYK HARYTLARY
HOJALYK HARYTLARY
DOKMA ÖNÜMLERI
SENEGAT HARYTLARY
JEMGYÝETÇILIK İÝMITI
HYZMAT ÖÝLERİ
KOMISSION SÖWDA

*Paýtagtymyzyn
ýasaýjylary we
myhmanlary!*

Tebigatyň güzel künjeginde
ýerleşýän «Maral» restoranыnda
gowy dynç almak, wagtynyzy
hos geçirmek we dagyň jana
sypaly howasyndan dem almak
üçin ähli şartlar döredilendir.
Gökdere jülgésinde ýerleşýän
200 orunlyk restoranda şanly
seneleri, toýlary bellemek
üçin ýokary derejeli hizmatlar
ýerine yetirilýär.

Habarlaşmak üçin: +993 222 64481; balkan_dlbsf1@mail.ru

Tel: +993 12 92 15 93; Faks: +993 12 92 15 96

Biznes reklama
Esaslandryjyjys - Türkmenistanyň Söwda we
daşary ykdysady aragatnaşyklar ministriňgi

BAŞ REDAKTOR
Seýitmyrat GELDİÝEW

HABARLAŞMAK ÜÇİN TELEFON BELGILERİMİZ:
Işgärlər bölməsi: 23-77-93; Buhgalteriya: 23-77-92;
Mahabat bölməsi: 23-77-96; Jogapkär kätip: 23-77-95.

E.POÇTA: biznesreklama@sanly.tm
WEB-SAÝTYMZ: www.br.com.tm

BIZŇ SALGYZMZ:
Aşgabat sähheriniň Bitarap
Türkmenistan şayólonyn 593-nji jaýy.

